

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok:
Kiadóhivatal: 8-58
Szerkesztőség: 5-10, 8-52Előfizetési ár belföldön
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnepi utáni napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. NOVEMBER 29.

326. SZÁM

PÉNTEK

Bécs önálló tartomány marad

Schober kancellár és a szocialisták tárgyalásai sikerrel kecsegtetnek

Bécsből jelentik: Schober kancellár, aki hetek óta tárgyalásokat folytat az alkotmányreform kérdésében, a Danneberg szociáldemokrata képviselő vezetése alatt működő szociáldemokrata bizottsággal a reformjavaslat legfőbb pontja tekintetében megegyezésre jutott a bizottsággal. Csupán három lényeges pontra nézve nem sikerült eddig kompromisszumot kötni. Vitás kérdés még: A középiskolák államosítása, a szocialistáknak az a követelése, hogy a képviselőház egy harmadának kívánságára bármely törvényjavaslat tekintetében népszavazás rendelődjön el, továbbá Bécs város közjogi helyzete.

A polgári pártok, amelyek egységesen állanak Schober mögött, a tárgyalások mielőbbi befejezését kívánják. Schober maga sem akarja a döntést elhúzni és így

a kompromisszumos tárgyalásokat rövidesen befejezik.

A többségi pártok csütörtökre virradó éjjel tartott tanácskozásán előterbe került az a meggyőződés, hogy a szocialistákkal meg kell kötni a kompromisszumot és így meg van rá a remény, hogy az alkotmányjavaslat rövidesen tető alá kerül.

Még tartott a többségi pártok éjjeli tanácskozása, amikor Schober újabb tanácskozásra ült össze a szocialistákkal. A tanácskozás során

a szocialisták engedelmeyeket tettek a népszavazásra vonatkozó kívánságuk tekintetében és a középiskolák kérdésében is,

csupán a legnehezebb kérdésben, Bécs város közjogi helyzete tekintetében nem jött létre megegyezés.

A mostani alkotmány értelmében Bécs önálló tartomány és mint ilyen nagyfokú pénzügyi önállósággal is rendelkezik. A területén befolyó összes állami adók 52 százaléka öt illeti s azonkívül önálló adókat vehet ki. A kormány javaslata ettől akarja megfosztani Bécsset. Az új alkotmány értelmében Bécsset birodalmi fővárosnak nyilvánították volna, ami által elesne jövedelmeinek nagy részétől és a szocialisták elvesztenék hatalmukat a bécsi városházán. Az éjszakai tárgyalás során ebben a kérdésben nem sikerült megállapodást létrehozni. Schober csütörtökön hajnalban közvetítő javaslatot tett a szocialistáknak. Eszerint Bécs az ország fővárosa lesz államközi jelleggel. Az alkotmánytervezetben felsorolják a tartomány jogait és Bécs semmi tekintetben sem kerülhet hátrányba a többi tartománnyal szemben. Schober a lehető legrövidebb idő alatt kérte a választ közvetítő javaslatára. Danneberg csütörtök kora reggel összehívta a tárgyaló szocialista képviselőket s hosszabb tanácskozás után a bizottság olyan határozatot hozott, hogy

nem fogadja el Schober közvetítő javaslatát.

Ilyen előzmények után a többségi polgári pártok újabb tanácskozásra ültök össze. Elsőnek Schober ismertette a szocialistákkal folytatott tárgyalásokat, azután hosszabb vita indult meg a szocialisták álláspontja felett.

A többségi pártok engedelmeyeséget mutattak, általános a hangulat, hogy

Bécs tovább is önálló tartomány marad.

A tanácskozásokat valószínűleg rövidesen befejezik és a jövő héten az új alkotmánytervezet a parlament elé kerül.

A szovjet által ajánlott vasuti vezérigazgatót és annak helyettesét, akiket a kínai kormány elmozdított, visszahelyezi hivatalába. 3. A vizsály következtében letartóztatott szovjet alattvalókat azonnal szabadlábra helyezik.

Litvinov helyettes külügyi népbiztos táviratot intézett Csang-Si-Lian tábornokhoz. Mandzsuria kormányzójához, amelyben tudatja, hogy a szovjet megbízottja Kabarosha utazik a részletek megbeszélése végett.

A Temps jelentése szerint az angol kormány megállapította, hogy a keleti vasutak lefoglalása a kínai kormány részéről ellenkezik a Kellog-paktummal, azonban az a mód, ahogy Oroszország megtorolta a paktumnak ezt a megsértését, még flagránsabb megsértése magának az egyezménynek. A londoni kínai követ csütörtökön Henderson angol külügyminiszterrel is tárgyalt és ismertette a mandzsurial helyzetet.

Az orosz-kínai konfliktus az alsóházban is szóba került, ahol meginterpellálták Hendersont a konfliktus ügyében. Henderson kijelentette, hogy a Kellog-paktum nem tartalmaz intézkedéseket a szerződést megszegő államok ellen, csak az az intézkedés van benne, hogy az, aki megszegte a paktumot és háborút indít, nem részesül azokban az előnyökben, amelyeket a Kellog-paktum az aláírók számára biztosít.

Londonban tartják meg a Népszövetség januári ülését

A terv szerint a Népszövetségi Tanács és a leszerelési konferencia egyidőben tárgyalnak

Párisból jelentik: A Matin értesülése szerint újabb javaslatot tettek arra nézve, hogy a népszövetségi tanács januári ülését Londonban tartásuk meg.

A jövő év januárjában három igen fontos nemzetközi konferencia vált esedékessé: a hágai konferencia, a londoni tengeri leszerelési konferencia és a népszövetségi tanács ülése, amelyet Genfben kellene megtartani.

Amennyiben azt a tervet, hogy a népszövetségi tanácsülést Londonban tartásuk meg, elfogadják, a tanács ülést néhány nappal a tengeri leszerelési konferencia után megnyitják s amennyiben a leszerelési konferencia még addigra nem érte véget, néhány napig a két konferencia párhuzamosan tárgyalna, úgy hogy egyik délelőtt a másik délután tartaná üléseit.

Oroszország fegyverszünetet kötött Kinával

A kínai kormány elfogadta az orosz feltételeket

Londonból jelentik: A szovjetkormány és a mukdeni kínai kormány között fegyverszünet jött létre. Sajnálattal átlépte a határvonalat. A szovjet fegyverszüneti feltételei a következők voltak:

A kínaiak egyesülése az orosz offenzíva nyomása alatt
San Kai Sek

Feng Su Liang

Csang-Hsue Liang

A mukdeni kormány elfogadta a szovjet feltételeit. A fegyverszünetre vonatkozó tárgyalások november 21-én kezdődtek, amikor a kínai megbízott Prognacs-

1. Kína hivatalosan beleegyezik az 1924. évi pekingi és mukdeni egyezmény alapján létrejött állapotok helyreállításába a keleti vasutakat illetően. 2.

Az utolsó percben meghiusult a csehszlovák kormány megalakítása

A szocialisták és a cseh nemzeti párt nem fogadta el a felajánlott miniszteri tárcákat

Prágából jelentik: Az Udrzsal-kormány megalakítására vonatkozó tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy

szerdán délután már közzé akarták tenni a kormány tagjainak névsorát.

Utolsó percben azonban olyan nehézségek merültek fel, hogy a kormány alakítására vonatkozó tárgyalásokat csütörtökön folytatni kellett. Ezen a tárgyaláson kiujultak az ellentétek, úgyhogy

a polgári szocialista kormány megalakítása meghiusultnak tekinthető.

Az előző megállapodások szerint a kormányban öt szocialista és kilenc polgári miniszter kapott volna tárcát. A szocialistákat nem elégitette ki ez a megoldás és hat-nyolc arányban követelték a tárcák felosztását. Amiatt is elégedetlenek a szocialisták, hogy a legfontosabb gazdasági és igazgatási tárcákat a polgári pártoknak adták. Tiltakoztak továbbá az ellen, hogy a kormány programjának elfogadása előtt közzétegyék a miniszterek névsorát. A cseh néppárt hozzájárult ugyan ahhoz, hogy belépjen a kormányba, azonban a felajánlott miniszteri tárcát, mint jelentéktelent, visszautasította.

Mint ahogy Udrzsal terve meghiusult, a válság megoldására vonatkozó tárgyalások újból megindultak

Megbukott az első hangos film Zagrebban

Óriási botrány a ton-film premierjén

A Music Hall Zagreb legelőkelőbb mozgószínháza hetek óta hatalmas plakátokon hirdette, hogy november végén lesz az első tonfilm-bemutató Zagrebban. A plakátok megtették a magukét. A zagrebiek tiükön ülve várták a nagy napot, amikor sajátfüllégg hallhatják a modern technika legújabb vívmányát a zenélőfilmet. A mozi igazgatósága ezért mérsékelten felemelte a hely-árakat, mert bízott a tonfilm vonzóerejében. A számítás kitűnően bevágott. A premier napján az áremelés ellenére sem lehetett egyetlen jegyet kapni.

A tonfilm címe »Az asszony az uccán.« Főszereplők Lupe Valez és William Boyd. Rendezte D. W. Griffith. Csupa jó név. Az ünnepi bemutató este negyed tizkor kezdődött. Nyolc órákor már nem lehetett megközelíteni a mozi bejáratát. A nézőtérben egymás hegyén-hátán szorongtak az emberek.

Ekkor még a legvérmesebb fantázia sem sejtette azt, ami a harmadik felvonásban bekövetkezett.

Negyed tizkor elkezdődött az előadás. A kísérőzenét is film szolgáltatta. Az első felvonás második percében már gyanus volt a dolog. A kísérőzene úgy hangzott, mintha egy régi, rossz gramofon repedt lemez torogna. A közönség azonban türelmesen várt, mert azt hitte, hogy az a hangzavar őbenne van a darabban.

Az olcsóbb helyek publikuma veszítette el először a türelmét. Elkezdtek zajongani. A jobb közönség piszszogott.

— Csalás! — kiáltotta valaki a sötétben.

— Csend legyen — mondták az optimisták

A harmadik felvonás közepén aztán kitört a botrány. A kísérőzene úgy hangzott, mint amikor a gramofon tüje állandóan egy körben szalad. Folyton ugyanaz a kellemetlen, monoton hang hallatszott. Lupe Valez éppen a slágeret énekelte és a vásznon látszott, hogyan mozog a szája, mint vízsi magasabbra a hangot, mint vágja ki a magas cét — ugyanekkor azonban a kísérőzene a verki egyhangúságával ugyanazt a hangot remegtetette. Három percig tartott ez így. A negyedik percében a publikum elkezdett fütyülni.

A fütyütől megijedt a hangotadó gramofon és elhallgatott. Most még kómikusabb volt a helyzet. Lupe

Valez ajka mozgott a vásznon. Hang, a beígért és felcsemet helyőrákkal megerősített hang, azonban nem hallatszott.

— Gyerünk a hanggal! — kiáltották — Megfiettük!

Ebben a pillanatban a második helyen egy jókedvű suhanc előkapta szájharmonikáját és mélabusan rákedett a Ramonára.

Olyan tapsot kapott, mintha Saljapin énekelte volna.

— Halljuk... halljuk... — kiáltották a nézők, mikor a szájharmonika elhallgatott. A suhanc újból kezdte. A vásznon Lupe Valez énekelte és a csibész kísérté harmonikán. Ez volt a legtisztább hang az egész előadásban.

*

Ezután egy felirat következett, amely kerek öt percig állt egy helyen, olyan soká, hogy már mindenki betéve tudta, Erre kitört az általános botrány.

— Csalás! — ordították a nézők, mert rájöttek, hogy egy felvonást kihagytak, valószínűleg azért, hogy hamarabb vége legyen az előadásnak.

Izzó volt a hangulat. És ekkor újból megszólalt a fáradt gramofon, holott Lupe Valez nem is énekel. Amikor meg ő énekelte akkor meg a zenélőmasina sztrájkolt. Így azután vérgigé bosszantották egymást és a közönséget. Újból harmonikát követeltek és a második helyről felhangzott a Ramona ismert melódiája.

Az emberek felugráltak és tolongtak kifelé.

*

Az uccán ki volt feszítve a film hatalmas reklámja. A tömeg odarohant le akarta tépni, de nem bírták. Meg akarták gyújtani, de a vízes vásznon nem fogott tüzet. Valaki létrát kerített és így akarta letépni a reklámvásznat.

A mozi igazgatósága gyorsan rendőri segítséget kért. Husz főnyi rendőrsapat futólépésben vonult ki a mozi elé és kardlappal verte szét a romboló tömeget.

A tonfilmet sürgősen levették a műsorról, mert mélyen vissza-leszállított helyárral mellett sem akadt egy ember, aki megnézne és meghallgassa.

(—)

Csónakon az Oceánon át

Ezer veszély közt, régi, kis vitorlásan tette meg az utat egy német munkás, aki szegényen indult el és szegényen tért haza

A Lindberghék, a Zeppelin és a rekordjavító oceánjáró Bremen korszákaiban valóban anachronizmusnak tetszik az a vakmerő vállalkozás, amelyet egy szegény, gondokkal küzdő német munkás, Müller 1928 nyarán megkezdett. Új Kolumbusz Kristóf módjára egy kis primitív vitorlással nekivágott az Atlanti Oceánnak, mert fixa ideája volt, hogy ezen az uton legalább annyi vagyont kereshet magának az Oceánon túl, hogy azután Braziliában vagy Kanadában egy kis földet vásárolhasson.

Senki sem vette komolyan, de ő fogta magát és egy szép napon szelnek eresztette kis vitorlását és egyfolytában tizenhat hónapig bolyongott a tengeren, állandó élet-halál küzdelmek közepette egy olyan vitorlással, amelyet előtte már tizenhét esztendőig használt egy elvei hajós és amelynek hossza mindössze öt méter volt.

Hét hónapig tartott, amíg a merész tengeri utazó, eljutott Cuxhavenből a Kanári-szigetekre. Egyetlen fölszerelése egy kicsiny nem is modern iránytű volt és mindössze annyi élelmiszert vitt magával, amelyből szűkösen hat hétig táplálkozhatott.

Az új Kolumbusz most visszajött és fanyar mosolyal meséli, hogy már az első napokban kénytelen volt szigorúan »élelmiszergyűjtőket« bevezetni a maga számára, nehogy azután éhenhaljon. Kétségbeesítő heteket és hónapokat töltött el a tengeren, mert egész viszon- tagságos utja alatt egyetlen egy hajóval sem találkozott. Ez pedig addig, amíg az első szárazföldet el nem érte, pontosan két hónapig és kilenc napig tartott.

Először egy kis szigeten, a »Fortune Island« kötött ki. Néhány órai pihenő után máris folytatta kalandos utját és két nap múlva minden baj nélkül elért Kuba-szigetére. Itt sem állapodott meg, hanem pihenő nélkül szelte tovább a tengert a miniatúrvitorlás a part mentén Habannáig.

Itt már tudták az érkezéséről, fogadták és ünnepeleik. A város legelőkelőbb hoteljében szállásolták el, a polgármester fogadást adott tiszteletére és Kuba köz- társasági elnöke külön delegátus utján üdvözölte. Müller Habannában utjáról előadást is tartott és itt kereste az első pénzt, ötszáz dollárt gyűjtöttek számára és állást ajánlottak neki, amit azonban nem fogadott el.

— Newyork, Newyork, ez volt a célom, más pedig nem érdekelt, braziliai vagy kanadai farmról álmod-

tam, egy kis gazdaság képe lebegett mindig előttem ..

Müllert gyönyörűen bucsuztatták Habannában. Egy egész sereg motorosok kísérte el vitorlását egy darabon, a kikötőben levő hajók szirénái egyszerre bugtak, mindenütt a német zászló lobogott, azután megint egyedül maradt a nagy vizen, piciny iránytűjével és Miami felé Floridába igyekezett. Ezen az utizakason majdnem végzetes szerencsétlenség érte. Alakban ráta meg vitorlását a borzalmas vihar. Vad hullámok ide-oda verték, dobálták vitorlását a sziklák között, lékel kapott a csónak, amelyet végül egy hatalmas hullám óriási erővel a parthoz vágott és hasznavehetelenné tett.

Kétségbeesetten és kimerülten vánszorgott a hajótörött a szigeten, a »Mosquito Lagoon« emberek után, míg végre órák múlva ráakadt a parti őrség. Másnap az őrség két katonájával egy csónakban elindult vitorlásának megmentésére, de az őrvény idegekremelő és izgalmas birkózás után fölfordította a csónakot és hiába volt Müller halálmegvető bátorsága, az egyik ór a tengerbe hullott.

A halálos baleset teljesen lesújtotta Müllert, aki az élethen maradt másik ór segítségével mégis csak megmentette súlyosan megrongált vitorlását, amelyet egy görög javított ki neki ingyen Fernandában, ahová a parti őrség jóvoltából tovább jutott.

Müller azt hitte, hogy most már véget ért az ut nyomonúságosabb része, de kitűnt, hogy az amerikai partok mentén még nagy megpróbáltatások várnak rá. South-Carolina előtt ismét vihar lepte meg egy éjszaka. A haragos tenger hét órán keresztül hajigálta a pchelykönyvi vitorlását a habokon. Müller már lemondott az életéről, de jó csillaga nem hagyta cserben, valahogy mégis csak partot ért. Összetörtén, alig tudott lábra állni. Jobbra ment, balra ment, órákon át, amíg meg nem állapította, hogy a hajótörés színelvén egyet- len egy élő ember nem lakik. Végigkóborolta az egész szigetcskét, hiába. Aztán megint felcsillant benne a remény: a sziget végétől nem messze ismét szárazföldet látott. Nem volt mit tennie, nekivetkőzött és egyfolytában négy kilométert uszott, amíg újabb partot ért.

— Milyen nagy hasznát vettem kitűnő uszótehet- ségemnek és annak, hogy vajlamikor évekig mint élet- mentő működtem különböző fürdőkben!

Igy érkezett el Müller a Snacke Island nevű szí-

getre, ahol ugyancsak nem talált egy teremtet lelket, tehát kénytelen volt tovább uszni a tengeren. Erejének utolsó megfeszítésével, gyötrelmes kimerültségben, háton uszva tett meg nyolc újabb kilométert, amikor a különös véletlen egy csempész hajójához sodorta, aki felvette Müllert és Charlestownba vitte. Itt megismétlődtek a habannai gyönyörű napok. Vendéglátói bámulatos sportteljesítménye fölötti elragad- tatásukban élete legholdogabb napjait szereztek itt neki. Kihozatták Hamburgból a menyasszonyát, akivel augusztus 29-én Charlestownban megesküldött. A hozományt a városi tanács adta és a lakomán több mint ötszáz vendég vett részt. Maga a polgármester volt a tanúja.

Müller nászajándékul egy kitűnő új csónakot kapott, de ennek felesége örült a legkevésbé, mert esküvője után két nappal Müller már el is bucsuzott asszonyától és folytatta utját Newyork felé.

Két héttel később beállott a végleges katasztrófa, az új csónakot pozdorjává törte a vihar és Müllernek megint usznia kellett, hogy a börtét épen szárazra vigye. Ez sikerült is neki, de a célt végül mégis csak vonaton érte el, a vitorlásának vége szakadt. Mindössze annyi pénzt adtak itt már neki: miután fürdőkosztümjében valóságos bolondnak tartották, hogy jegyet tudott váltani Newyorkig. A kaland el- mulott. A férfi, aki az Atlanti-Oceán legvakmerőbb átkelője, épen csak annyi pénzt tudott magának összeharácsozni a vankeektől, hogy megválthassa a, ha- jójegyet vissza Brémaiig.

De azért Müller nincs elkeseredve. Szép dolog volt — azt mondja, — megérte a sok kínlódást, fáradtságot, nélkülözést. De az álma, a kis farm valahol Braziliában, álom maradt továbbra is. Most már azzal is beérné, ha Berlinben vagy a környékén egy szerény kis álláshoz jutna.

Szombori küldöttség Beogradban

Több minisztériumban járt el a deputáció

Beogradból jelentik: Csütörtökön Szombor város egy nagyobb küldöttsége érkezett Beogradba. A küldöttséget dr. Makszimovics Szeván szombori polgármester vezette, tagjai pedig dr. Lalosevics Jócó, dr. Racics Szima, Veszelinovic Milorád, Krisztoforovic Iván, Angyal Nándor, Nasztasics Ljuba, Jocias Szima, Bosnyák Iván és Pelaszics-Matkov Nikola voltak.

A küldöttség felkereste dr. Letica Dusan pénzügyi segédminisztert, akinek egy memorandumot adtak át. Ebben a szomboriak a kataszteri tiszta jövedelem kulcsának leszállítását, illetve az egyenes adókról szóló törvény ilyen irányú módosítását kérték. A pénzügyi segédminiszter a legnagyobb szívelyességgel fogadta a küldöttséget, megígérte, hogy a memorandum tanulmányozni fogja és a lehetőség határain belül támogatni fogja a kérést.

A küldöttség egy része ezután dr. Lalosevics Jócó vezetésével az agrárreformminiszteriumban a kórházi alapítványi földek, a belügyminiszteriumban pedig az új járási beosztás ügyében járt el. Végül a közlekedésügyi minisztériumban jelent meg a küldöttség, ahol a vasuti közlekedés megjavítása érdekében tettek lépéseket.

Becserek meg akarja venni a vármegye házáat

Popovics Dáka bán megígérte a becserekiek kérésének jóakaratu támogatását

Becserekről jelentik: Most tért vissza Becserekre az a küldöttség, amely a város közgyűlésének határozatából Noviszadon felkereste Popovics Dáka bán, hogy hivatalbalépése alkalmából üdvözölje és támogatását kérje Becserek város specialis kívánságaihoz. A küldöttség tagjai voltak: Stefanovics Nikola polgármester, dr. Jaksics Zsárkó ügyvéd, Sztakics Zsika esperes, Nikolic Nikola földbirtokos és Janke- vics Koszta iparkamurai elnök.

A bán a küldöttséget kitüntető figyelemmel fogadta. Stefanovics Nikola polgármester ismertette a bánal a város helyzetét és felemlítette, hogy Becserek város hajlandó megvenni vagy más formában megszerezni a régi vármegye házáat. Az impozáns épület jelenleg majdnem teljesen üresen áll, csupán a kerületi inspektorátus hivatalai vannak elhelyezve benne, ezek azonban csak néhány szobát foglalnak le. Ezzel szemben a becsereki városháza hivatalai szétszórtan, alkalmatlan helységeken vannak, maga a központi városháza régi épület és teljesen megérett arra, hogy lehontsák és helyébe modern palotát emeljenek.

A bán nagy figyelemmel hallgatta az előterjesztést és megígérte, hogy a vármegye háza megvételére vonatkozó kívánságot nagy figyelemmel fogja tanulmányozni s elhatározásáról értesíteni fogja a város vezetőségét.

Pilóta és nevelő szerelmi drámája

A gyilkos negyedmiliós életbiztosítást kötött, amely akkor is érvényes, ha halálra ítélik

Pozsonyból jelentik: Fantasztikus háterű szerelmi gyilkosság ügyében kezdték meg a fő tárgyalást esztörtékön a pozsonyi hadbírósa előtt. A vádlott *Kinderney Pál* negyvenhárom éves repülő altiszt, aki ez év augusztus 14-ikén hajnali fél négy órakor a *Dévényi sziklahegy tetején, az ősi romok között, megölte szeretőjét, Kudela Zsófiát, egy huszonegy esztendő pozsonyi nevelőnőt.*

A tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg és az érdeklődést csak fokozta az a körülmény, hogy a vádlottnak az egyik biztosító intézet is védőt állított, miután a biztosító intézetnek nagy érdeke, hogy a bíróság ne ítélje halálra *Kinderneyt*. *Kinderney Pál* ugyanis még régebben negyedmiliós koronás életbiztosítást kötött a *Nation* biztosító intézettel és ennek az életbiztosításnak az az érdekessége, hogy még az esetben is érvényes, ha a vádlottat halálra ítélik. A biztosító intézet külön védőt is Pozsony legbiresebb jogászát kérte fel.

A vádlott a következőképpen adta elő a történeteket: — *Kudela Zsófiával* ez év július 8-ikán ismerkedtem meg. Nagyon megszerettük egymást. A leány azonban később megtudta, hogy én nő vagyok és erre elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Mindjárt megírt két bucsulevelet, ezeket azután együtt vittük el a postára. Este féltizeneg órakor *Lola* azt mondta, hogy *Dévényben* akar meghalni, mert ott ismerkedtünk meg annakidején. Gyalog indultunk *Dévénybe* és hajnali félhárom órakor érkezünk a hegy tetején lévő romokhoz. *Lola a kúgró sziklán lévő romokhoz ment és annak parkányjára ült.* Alatta szédületes mélységben csillogott a Duna. Himbálódzni kezdett, majd arccal felém fordult. Én nem bírtam ezt a szédületes látványt nézni és azt mondtam, hogy inkább szerzek neki *moriumot, ölje meg magát azzal.* *Lola* erre azt mondotta: — *Anyira sem szeretek, hogy legalább az utolsó percben mellettem maradj?*

Leültünk a romok alatt a földre és ekkor *Lola* arra kért, hogy löjjem agyon. Sokáig tanakodtunk, végül úgy döntöttünk, hogy a fejét fogom célba venni.

— *Ha látod, hogy nem halok meg mindjárt, akkor löj mégegyszer —* mondta *Lola* — és amikor löttél, mindjárt ugorj el tőlem, nehogy a vér rádfröccsenjen. Én még akkor sem mertem rálőni. A kezem reszketett. *Lola* ekkor kinevetett:

— *Csak ne légy olyan ideges és gyáva. Hiszen a te kezdetől meghalni is édes.*

— *Akkor már teljesen akaratomon kívül voltam, egészen közel tartottam a fegyvert a homlokához és löttém.*

— *Néhány másodpercig néztem, a vér kifröccsent a fejből, én a feje mögé álltam és onnan néztem, hogy haldoklik. Vagy másfél percig tartott ez, melőtt utolsót rándult volna, kinyújtotta a kezét és ezt mondta: »Isten vedd édes«. Még egyet rándult és meghalt. Én hazamentem. A holmim már be volt csomagolva és elutaztam Nyitrára a családomhoz. Este már értem jöttem és letartóztattak. Egyáltalában nem érzem magam bűnösnek. Én nagyon szerettem a leányt és tudtam, hogy végez önmagával, ha én nem ölöm meg. Én csak a lelkét akartam megmenteni, ne hogy az öngyilkosság miatt a lelke a földön vándoroljon és ne jusson a másvilágra.*

Az elnök: Ha nem tudta előre, hogy megöli a leányt, miért adott neki levélpapírt a bucsulevekhez, miért adta fel maga a bucsulevelet és miért tartotta magánál azt a revolvert, amelyet négy nappal előbb a fegyvergyakorlatok után be kellett volna szolgáltatnia?

A vádlott: Ezt azért tettem, mert tudtam, hogy *Lola* ugyanis öngyilkos lesz és már előzékeny mondta, hogy ne kárhoztassam el a lelkét, hanem inkább öljem meg én őt.

A bíróság ezután megkezdte a tanúk kihallgatását. A tanúk elmondották, hogy a vádlott pedáns katoná, legjobb barát, jószívű ember volt, fegyelmezett és igen tanulékony. Nem volt abnormális. A legjobb pilótának ismerték, aki abban az ezredben szolgált.

A meggyilkolt egyik barátja azt vallotta, hogy *Kudela Zsófia* öngyilkossági mániában szenvedett és többször kísérelt meg öngyilkosságot.

Agyonlőtte leánya volt vőlegényét és öngyilkos lett a noviszadi Zasztava R.-T. volt igazgatója

Nis piacterén játszódott le a borzalmas tragedia

Nisből jelentik: Nisben szerdán borzalmas tragédia történt.

Sztojadinovic Petár, a nisi sörgyár igazgatója agyonlőtte *Vujadinovic Milos főhadnagyot, majd maga ellen fordította fegyverét és föblőtte magát.*

A tragedia mindkét áldozatát holtan szállították be a nisi kórház hullaházába.

A tragedia előzményei hónapokra nyulnak vissza. *Sztojadinovic* hónapokkal ezelőtt még *Noviszadon* élt, ahol évekig volt a *»Zasztava«* R. T. nyomdavidálya és a *Zasztava* lapvállalat kiadóhivatali igazgatója. *Noviszadon* az *Oszlobodjenja-tér 3. szám* alatti férház első emeletén lakott családjával, itt volt országos híres, rendkívül értékes könyvtára is, amely rendkívül sok látogatót vonzott a házhoz. Ebben az időben ismerkedett meg *Vujadinovic Milos főhadnaggal, aki Noviszadon* hadnagyi rangban teljesített szolgálatot. A fess, jómegjelenésű montenegrói származású tiszt udvarolt *Sztojadinovic* idősebbik leányának, *Ruzsiccának, aki a leánygimnázium nyolcadik osztályának volt a tanulója.*

A leány egy este a szokottnál tovább maradt el hazulról, mire *Sztojadinovic Péter* és felesége keresésére indultak. Maga *Sztojadinovic* két szedő kíséretében átment *Vujadinovic* petrováradini lakására és ott revolvert szegezve a hadnagyi mellének, követelte, hogy adja elő a leányát. A hadnagy megmutatta a lakást, ahol rajta kívül senki más sem tartózkodott. *Sztojadinovic, aki rendkívül izgatott volt, fenyegetések közben távozott és az ajtóból még visszaszólt:*

— *Szerencsésje, hogy nincs itt a leányom, mert magát is és őt is agyonlőttem volna.*

Közben a leány, aki egy barátjánál volt látogatásban, hazaérkezett és a botrányos jelenetet hamarosan elfelejtették. Pár nappal később azután a család és a tiszt között helyreállt a béke, *Vujadinovic* megkérte a leány kezét.

A fiatalok már úgy szerepeltek a nyilvánosság előtt, mint vőlegény és menyasszony, azonban ez nem tartott sokáig, az eljegyzés váratlanul felbomlott, a hadnagy pedig sürgősen áthelyezését kérte *Debárbá.* *Sztojadinovic* ezt rendkívül elkeserítette és ismerősei előtt fűrés hangzottatta, hogy még le fog számolni *Vujadinovic*csal.

Ekkor *Sztojadinovic* már állás nélkül volt, miután a *Zasztava R. T.* csödbe ment. Szabadidejét könyvtára rendezésére fordította, majd ez év áprilisában az egész könyvtárt eladta dr. *Dungyerszky Geon* nagybirtokosnak háromszázhuszezer dinárért. Ugyanekkor *Dungyerszky* felajánlotta neki nisi sörgyárának igazgatói állását is. *Sztojadinovic* elfogadta az ajánlatot, családjával együtt leköltözött Nisbe.

Néhány nappal ezelőtt azonban olyan esemény történt, amely ismét felébresztette a bosszúvágyát *Sztojadinovic*ban. *Sztojadinovic* ugyanis megtudta, hogy *Vujadinovic* Nisbe érkezett és keresi az alkalmat, hogy volt menyasszonyával találkozhatson. Egy-mást követték ezóta a családi jelenetek, *Sztojadinovic* megöltötte leányának, hogy *Vujadinovic*csal találkozzék, majd attól tartva, hogy leánya háttárgyott kijátsza, megöltötte neki azt is, hogy a lakást elhagyja.

Vujadinovic szerdára virradó éjjel szerenádót adott a leánynak és valószínűleg ez volt a közvetlen okozója annak a drámának, amely azután szerdán délután bekövetkezett. Szerdán délelőtt *Sztojadinovic*, mint rendesen, autón a gyár irodájába ment, ahol minden látható izgalom nélkül végezte a teendőit. Délben visszatért lakására és ekkor az ablakon keresztül meglátta a ház előtt sétáló főhadnagyot. Azonnal ki akart menni, hogy leszámojon vele és családját csak nagynehezen tudta lecsendesíteni. Délután három órakor idegesen távozott a gyárba, de csak néhány percig tartózkodott ott, majd ismét visszatért a városba. Utközben utasította sofőrjét, hogy lassan hajtson, mert látni akarja a járőreket. Közel egy óráig jártak az utcákat, míg négy óra tájban a Palesis utcában, a zöldsárga közelében hirtelen megállította a kocsit. Az autó ajtaját kirántva kinyitott és a járda szélén haladó *Vujadinovic Milos* főhadnagy elé lépett, majd anélkül, hogy egyetlen szót is szólt volna.

előrántotta revolverét és elsütötte. *Vujadinovic* hangtalanul esett össze. *Sztojadinovic* látva, hogy áldozata vértől borítottan a földön hevert, hirtelen

a tiszt társaságában lévő *Sztálics Koszta* tanítóra fogta a revolvert, valószínűleg abban a hiszomben, hogy *Sztálics* le-

akarja fegyverezni. A tamító azonban a revolver látára futásnak eredt, mire

Sztojadinovic még két lövést adott le a földön fekvő tisztre. Az egyik golyó a szívet járta át és azonnali halált okozott.

A gyilkos pillanatok alatt eldobta a revolverét, zsebéből egy másik revolvert vett elő és melőtt tetteben megakadályozhatták volna, homlokának szegezve elsütötte.

A fegyver azonban esztörtököt mondott, mire az izgatott ember a második revolvert is eldobta és zsebéből elővett egy harmadik revolvert, amelyet halántékának szegett és elsütött.

Szétrombolt aggyal holtan esett össze.

A tragédia színhelyén pillanatok alatt hatalmas tömeg verődött össze. Az autó sofőrje a rendőrségre hajtott és ott jelentést téve, *Sztojadinovic*csak lakásához robbogott. *Sztojadinovic*csné és leánya remülten futottak a tragédia színhelyére, ahol azonban már csak két vérbefagyott holttestet találtak.

*Sztojadinovic*csné fájdalmas kitöréssel borult férje holttestére és így kiáltott fel:

— *Ez volt a befejezése egy régóta készülő tragédiának.*

Sztojadinovic mellett három revolver fektet a földön, egy *Walter*, egy *Steyer* és egy *Parabellum*. Az utóbbival követte el az öngyilkosságot.

Tanársztrájk Romániában

Fizetésrendezést követelnek a romániai tanárok

Bukarestből jelentik: A jövő hónap elején általános tanársztrájk lesz Romániában. Az állami tanárokat a végsőkig felingerelte, hogy többszörös ígéret ellenére a kormány a jövő évre sem ad fizetésemelést az állami tanároknak, amint azt az új pénzügyminiszter hivatalosan is közölte, mire az állami tanárok országos egyesületének vezetősége tanácskozássra tilt össze és radikális határozatot hozott. Kimondta, hogy miután a kormány takarékosági okokra hivatkozva nem váltja be ígéretét és nem rendezi a fizetéseket, sem az előléptetés és nyugdíjazás jelenlegi sérelmes módját nem hajlandó megváltoztatni, elrendeli az általános sztrájkot.

Az állami tanárok országos egyesülete december 6-ikára Bukarestbe kongresszusra hívja össze az állam összes tanárait. A kongresszus három napig fog tartani és azalatt országos zsinatelnök fognak az előadások az állami tanársztrájkban. Három napig fog tartani a tüntető sztrájk és ha a kormány ezután sem teljesíti a tanárok követeléseit, a tiltakozás jeléül meghatározatlan időre fogják proklamálni az általános tanársztrájkot.

A közoktatási miniszter kijelentette, hogy erőszakkal fogja letörni a sztrájkot.

Ausztria felemeli a gabona és őrlemények beviteli vámját

Az osztrák kormány vámháborúra valló intézkedéseket tervez

Bécsből jelentik: A *Neue Freie Presse* arról értesül, hogy a földmivélségi miniszter legközelebb közölni fogja a mezőgazdasági programját. A program gerince az, hogy az osztrák mezőgazdaság érdekében a külföldi behozatal lehetőleg megnehezítsék. A külföldről bejövő lisztre őrlet és kezelési költség alakjában súlyos vámoikat rónak, a tej és tejtermékek behozatalát pedig a behozatali jegyek rendszerének alkalmazásával nehezítik meg. A külföldről bejövő gabonavámot két arany koronáról hat aranykoronára emelik fel, azonkívül változó vámot is létesítenek kiegyenlítő illetékek alakjában, amely arra szolgál, hogy a buza és rozs árát biztosítsák, mert az osztrák kormány a súlyos mezőgazdasági válságot és a mezőgazdasági termelésre nehezítő fokozott termelési költségeket akarja enyhíteni azzal, hogy a külföldi behozatal korlátozza. A Jugoszláviával és Magyarországgal kötött szerződés értelmében eddig fennálló öt shilling beviteli pótlékok nyolc shillingre emelt fel.

Az osztrák malomipar helyzetén azzal akar segíteni a kormány, hogy kötelezővé kívánja tenni a külföldről Ausztriába jövő lisztnak belföldi liszttel való keverését. A buzaárakat 40 százalék ausztriai malomban őrölt liszttel, a rozsárakat, a rozsárakat 70 százalék ausztriai liszttel kell keverni. Ezzel azt akarja a kormány elérni, hogy inkább buzát importáljanak Ausztriába, mint lisztet.

A sertésenyésztés és a cukorrépa-termelés fokozása érdekében is olyan intézkedéseket kíván tenni az osztrák kormány, amellyel a külföldi versennyel szemben megvédi az osztrák termelést.

A *Neue Freie Presse* arról is értesül, hogy a gabona-termelés eddigi állami szubvencióját hatmillió shillingről kilencmillióra emelik fel s ebből minden gazda szubvenciót kap, aki gabonatermeléssel foglalkozik. Az osztrák földmivélségi minisztérium főtörvényese, hogy Ausztria gabonatermelését annyira fokozza, hogy belátható időn belül az ország ne szoruljon bevételre.

Az első vagon fa

Az inségakció harmadik napja

A Napló inségakciójának harmadik napján is több adományról érkezett bejelentés. Nemrégiben történt, hogy a vezércikk előkelő hasábját szenteltük a fenyegető téli nyomor problémájának és a következő napon már az első adományokról is hírt adhattunk. Szuboticán az elmúlt évben kétezeröttszáz munkanélküli és egyéb inséges kapott segítséget az akció révén összegyűlt ruhaneműekből, élelmicikkekből és pénzből, ezen a télen pedig minden jel arra mutat, hogy a segélyre szorulóak száma csak növekedni fog. Éppen ezért mutatkozott szüksége annak, hogy az akciót már most elkezdjük, noha a tél még nem mutogatja méregfogait. Célul tűztük ki, hogy mire a segélynyújtás ideje elérkezik, olyan összegeket és naturaliakat bocsáthassunk a végrehaltó bizottság rendelkezésére, amelyek lehetővé teszik a rendszeres és programszerű segélyezést a tél kegyetlen hónapjain keresztül. Az eddig beérkezett adományokat kezdeti eredménynek szeretné elkönyvelni a Napló, amely további iniciatíva kötelességét érzi magára hátrálni és minden jó embert felkér, siessen adományaitval a szűkölködők segítségére. Reméljük, hogy a következő napok is az eddigiekhez hasonló szép eredménnyel fognak járni. A város lakossága az elmúlt évben is megmutatta, hogy minden gond és küzdelem ellenére is van ideje és van szíve meghallgatni a nyomorgók segélykérő szavát, szilárdan bízunk benne, hogy az idén sem lesz másként.

Csütörtök estig a következő adományokról érkezett bejelentés a *Bácsmezei Napló* szerkesztőséghez:

Barzel d. d. 100 tányér, 100 kanál, 100 villa.
Korhec Gyula cég 50 kilogramm zsírszalonna.
Margit párti min 100 kilogramm 2-es főzőliszt.

Gornjobačko Uduženo Paromilinski d. d. 150 kilogramm 2-es főzőliszt.

Vig Lipót cég 10 mázsa vágott fa.
Ignis cég 20 mázsa vágott fa.
Potesmann Iszó 10 mázsa vágott fa.
Adám Aladár 10 mázsa vágott fa.
Frankl és Löwy cég 10 mázsa vágott fa.
Trgovačko Prometno d. d. 2 mázsa buza és 50 kg. bab.

Neményi i drug 10 kg. bab, 5 kg. rizs.
Farkas I. fűszerkereskedés 20 kg. gríz.
Sugár Manó cég 25 kg. rizs.
Kőrösi Géza 10 kg. rizs, 5 kg. bab.
Dohány Ottó 10 mázsa vágott fa.
Krausz Lajos és Heisler Benő 25 mázsa hasábját.

Dr. Fischer Jákó és dr. Kalmár Elemér ügyvédi irodája 500 dinár.

Lőventhal Henrik 100 darab tejkenő.

Pénzbeli adományokat és természetbeni adományok bejelentését a Napló szerkesztősége elfogadja és a lapban nyugtázza. Az adományok fölött a megalakuló bizottság fog diszponálni.

Leves és kenyér — ez legyen a jelszó, amelynek jegyében a könyörtelenség hadjárata indul a szuboticiai társadalom. Több ezer munkanélküli és egyéb inséges reményességét tolmácsoljuk, amikor adományokat kérünk a számukra. Segítsünk a nyomorgók!

Halálos mérgek és veszedelmes gonosztevők

Hogy dolgoznak a modern csekkcsalók?

A modern kriminológia egyre agyafurtabb szélhámosokkal kerül szembe. Amilyen mértékben tökéletesedik a rendőrség, ugyanolyan fokozatosan fejlődnek a bűnözők eszközei is. Lépést tartanak egymással, két szemben álló tábor, amely folyton farkasszemet néz és lesi a másik sakkuzását.

Csak nemrégiben derült ki, hogy a berlini detektív iskolában, ahol a detektívujoncok nyernek elsősorban elméleti és gyakorlati kiképzést, több betörő is tanult. Felvétették magukat a növendékek közé és itt az oroszlanbarlangban sajátították el a detektívek legfőbb fogásait.

A gonosztevők semmitől sem riadnak vissza. Példárá a rengeteg amerikai rablás, betörés, amelyet hallatlan vakmerőséggel és bravuros lélekjelenettel visznek véghez. A bankrablások napirenden vannak.

De van a gonosztevők egy másik csoportja is, amely, hogy úgy mondjuk, »keztől kézzel« dolgozik és csak a legvégső esetben folyamodik az erőszakossághoz. Ezek a sima modoru, elegáns gazdickók jobb szeretik a békés, vértelen megoldást. Az áldozatot tehát léprecsallják és valamilyen ravasz szélhámosággal fosztják ki.

Ilyenek a sikkasztók. Akármilyen nagy is az elővigyázatosság a bankoknál és más pénzintézeteknél, mégis elkerülhetetlen, hogy időnkint — persze utólag — rá ne jöjjenek egy-egy csalásra. Hamis váltók, hamis levelek, aláírások, ezek a leggyakoribbak.

Ellentük védekeznek az írásszakértőkkel és a modern kémia kiváló tudósával, a vegyészekkel.

Az olvasó nem is sejt, milyen erős segítő társat kap a rendőrség a vegyészben. Hogy csak egy közelfekvő eseter vegyünk: a frankhamisítást is egy vegyész pattantotta ki. A gyanus frankokat elégették, de a hamut vegyi vizsgálat alá vették és ekkor kiderült, hogy a papíros anyaga nem a valódi bankjegypapírosból készült.

Kémeiket leplezték le vegyészekkel.

Erre vonatkozólag érdekes dolgokat mesélt az egyik vegyvizsgáló laboratórium tudós vegyésze, aki maga már évtizedek óta dolgozik laboratóriumában és a rendőrség számtalan esetben fordult hozzá tanácsért, hogy világosságot derítsenek néhány homályos ügyre.

A kéme csak a legvégső esetben folyamodnak íráshoz, de ez sokszor elkerülhetetlen. Ilyenkor vegytintával írnak, amely, amikor megszárad, már el is tűnik a papíron, úgyhogy följé rendes tintával egész semleges dolgokat lehet írni. Ha már most el is fognak ilyen gyanus levelet, tehetetlenül állnak mellette. Hisz annyiféle láthatatlan írási tinta van, ki tudja ezt ismét elővarázsolni?

A vegyész.

Néha napokig, máskor csak percekig tartó kísérletezés után már elő tűnnek a rejtett sorok, tervrajzok, utasítások, amelyekkel a kém az ellenséget informálja.

A békebeli háború: harc a gonosztevők ellen, szintén elég erős próbára teszi a vegyész fantáziáját, le-

leményességét és idejét. Legutóbb Prágában leplezték le egy zseniális csalást, amelynek nyitjára vegyész nélkül talán sohasem jöttek volna rá.

Az egyik előkelő pénzintézetnél megjelent egy elegánsan öltözött ur és egy bécsi bank levélét mutatta fel, amelyben utasítják a bankot, hogy a levél átadójának szolgálatassanak ki öt köteg ilyen és ilyen részvényt. A levelet tüzetesen megvizsgálták, de az a legnagyobb rendben volt, az aláírások kifogástalanok, valódiak, a részvényeket tehát kiadták.

Másnap telefonon jelentették a bécsi banknak, hogy a részvényeket az utasítás értelmében kiszolgáltatták a megbízottnak.

— *Miféle részvényeket?* — kérdezte idegesen a bécsi bank vezérigazgatója.

Ekkor derült ki, hogy vakmerő módon elkövetett szélhámoságnak estek áldozatul. A levelet most ismét szemügyre vették, bemutatják Bécsben is, a rejtély csak fokozódott. Az aláírások tényleg valódiak voltak, a levélpapír, minden, csak éppen hogy nem ők állították ki.

A rendőrség tanácstalanul állott a rejtéllyel szemben. Ekkor valakinek észébe jutott, hogy adják át a levelet egy vegyésznek.

A vegyész aztán világosságot derített az ügyre.

A levél valóban a bécsi banktól származott, az aláírások is eredetiek voltak, csak éppen a levél szövege volt hamis. Az eredeti levelet ugyanis egyszerűen lemosták, csak az aláírásokat hagyták meg és följé írták a hamis utasítást, ami aztán könnyűvé tette a csalást.

A vegyész különféle kémiai savak segítségével újra előhívta a vegyileg lemosott részt. Ebből aztán megállapították, hogy az eredeti levél kinek szólt. A többi már ugye ment, akár a karikacsapás. Három nap múlva — az első levél szövege alapján — elfogták a vakmerő szélhámost, aki már a legnagyobb kényelembe helyezkedett és sehogyse értette, hogy jöttek rá a trükkjére...

Mérgőzéseknel, exhumálásokkal, amikor a halott maradványaiiban talált idegen anyagból akarják megállapítani, hogy természetes halállal hunyt-e el az illető, fontos szerep jut a vegyésznek, akinek ítéletétől sokszor élet és halál függ.

A tisztviselő és nagyrévi arzenmérgezéséknél is a vegyész mondta ki a döntő szót.

Pár évvel ezelőt rejtélyes eset tartotta rémületben egy ostrák városka lakóit. Több előkelő helyi kapacitás levelet kapott, amelyeket egy ismeretlen kézhezített. A címzettek gyanútlanul bontották ki a levelet, de alig fogták az olvasásába, eszméletlenül rogytak össze. Csak sokára jöttek rá, hogy a rosszullét, amely egy esetben halállal végződött, a levélből származott, amely valami különös, átható illatot árasztott. Ettől kábultak el azok, akik kézbe vették és az arcukhoz emelve olvasták

A rendőrségi nyomozás nem vezetett eredményre.

Ekkor egy vegyésznek adták ki a veszedelmes leveleket. A vegyész aztán kianalizálta az illatos mérget, amely egy indiai növénynek a gyökereiből készült és néhány szippantás elegendő volt hozzá, hogy aki a hatása alá kerül, elkábulya örök álomba merüljön. A vegyész nyomban sejtette, hogy a rendkívül ritka mérget csak kémiaival foglalkozó személytől származhat. Ezen az alapon kezdtek hát kutatni és csakhamar rá is akadtak a tettesre, egy örült föld-birtokos személyben, aki utazásai során megírta Indiát is és mint szenvedélyes mérgegyűjtő — egész szekrényre való különféle veszedelmes mérget tároltak nála a házkutatáskor — a keleti mérgekkel is foglalkozott.

— Csak ki akartam próbálni a mérget hatását — felelte egykedvűen és nem értette, hogy mért raknak bilincset a kezeire...

Háromszázhetvenkét féle mérget ismert, valamennyi »kellemes halált« okozó, ugyszólván néhány csepp elegendő hozzá, hogy észrevétlenül a másvilágra expedídjon bennünket.

Amikor bevitték az ügyészség fogházába, egy észrevétlen pillanathan megmérgezte magát. Pedig előzőleg gondosan megmotozták. A mérget egy gyűrűben rejtgette. Az összetételét ma sem ismerik, itt-kát magával vitte a sírba...

Tsln.

Beckerekben is betiltották a baromfivásárt

A város környékén dögvész lépett fel az apró baromfiak között

Beckerekéről jelentik: Néhány nap előtt érkezett meg Beckerekre a földművelésügyi miniszter rendelete, amely az állatvásárok megtartását betiltja Beckerekben. Csütörtökön újabb rendelet érkezett a minisztertől, amely betiltja a baromfi piacokat is.

A rendelet azért vált szükségessé, mert Beckerek közvetlen szomszédságában Szárcsán és Veliki-Gajon az apróbb baromfiak között is ragályos betegségek léptek fel és az állatállomány védelme érdekében meg kellett tiltani a baromfiaknak Beckerekre való bevitelét.

A földművelésügyi miniszter rendelete azonnal életbelép, úgyhogy a pénteki hetiptacon már nem szabad baromfit árusítani.

A postaigazgatóság megjavítja a szuboticiai postai szolgálatot

Rupeć Rudolf postaigazgató nyilatkozata

A szuboticiai gazdasági körök akciót indítottak a szuboticiai postaszolgálat megjavítására. A küldöttség kérte a szuboticiai postafőnököt, hogy intézkedjék a postaszolgálat meggyorsítása és megjavítása érdekében. A deputáció előadta, hogy az utóbbi időben sok panasz hangzott el a szuboticiai postaszolgálat ellen. A küldemények elkésvé érkeznek és ebből a gazdasági, főként pedig a kereskedelmi köröknek nagy kára származik. *Vujics* Vojta postafőnök kijelentette, hogy mindent elkövet a postaszolgálat megjavításáért, azonban igen súlyos feladat ez számára, mert a szuboticiai posták közel husz tisztviselővel kevesebbel dolgoznak, mint amennyinek előírás szerint dolgoznia kellene. A szuboticiai gazdasági körök éppen ezért elhatározták, hogy együttes beadvánnyal fordulnak a noviszadi postai igazgatósághoz, amelyben a szuboticiai posta forgalmának minél gyorsabb és pontosabb lebonyolítása érdekében kérik a megüresedett postatisztviselői és egyéb állások betöltését.

A szuboticiai gazdasági körök akciója ügyében a Napló munkatársa felkereste *Rupeć* Rudolf noviszadi postaigazgatót, aki többek között a következőket mondotta:

— A szuboticiai gazdasági körök akciójáról, amelyet a postai szolgálat megjavítására indítottak, tudomásom van, bár a jelzett memorandum még nem érkezett el hozzánk. Erről a mozgalomról legutóbbi szuboticiai tartózkodásom alkalmával értesültem, de a deputáció látogatása után hivatalos jelentést is kaptam. Rendkívül fontosnak tartom, hogy egy olyan nagy városban, mint Szubotica, kifogástalan legyen a postaszolgálat, éppen ezért mindent el fogok követni, hogy a szuboticiai gazdasági körök kérésének minél hamarabb eleget tegyünk.

— Erdemlegeset egyelőre nem sokat mondhatok, mert sajnos nem áll megfelelő számú munkaerő a rendelkezésünkre. Megállapítottuk, hogy nem husz, csupán tizenegy új munkaerőre van szükség a szuboticiai postaszolgálatnál. Ez mindenesetre olyan nagy szám, ami érezhető a forgalom lebonyolításánál. A postaigazgatóság illetékes osztályához rendelt ment ki, hogy bárhol felszabadul egy munkaerő, azt azonnal Szubotícára osszák be. Reméljük, hogy a legközelebbi időn belül pótolni tudjuk a hiányzó szolgálati személyzetet és ezzel eleget teszünk a szuboticiai gazdasági körök kérésének, még mielőtt a memorandum megérkezne.

Negyvennyolc ember a Holdba akar repülni

Oberth berlini tanár három éven belül megépíti az első utas szállító holdrakétát — Az oceáni utat félóra alatt futja be Oberth rakétája — Beszélgetés Novivrbáson a feltalálóval

A Bácsmezei Napló kiküldött munkatársától

Vrbász, november.

A Hetzel-sznanatórium társalgójában találkoztam a holdemberrel. Oberth Hermann berlini egyetemi tanár, a benzines világűr-rakéta feltalálója negyven év körüli, szénfekete hajú, mozgékony emberke. Ideges, mint egy primadonna és félénk, mint egy kis diák. Százszázalékos tudós abból a fajtából, amelyek csak akkor tud beszélni, ha toll van a kezében. egyébként elveszi a purparlő fonalt, végérvényesen elmélete utvesztőjébe bonyolódik, magyarázat közben el-eljejt a felvetett mondatot és minduntalan figyelmeztetni kell:

— A holdrakétáról beszélünk, professzor ur!
Beszélgetés közben ki-bejárnak a társalgóban az apolónok. Oberth professzort zavarja a járkálás és indítványára felhurokolodunk emeleti szobájába, amely olyan puritán, disztelen, mint egy Benedek-rendi szerzetes cellája. Sehol egy könyv, sehol egy jegyzet, modell, tervdrajz, vagy valami, ami emlékeztetne arra, hogy az egyszerű fehér sznanatóriumi butorok között

A rakéta, amellyel a Hold asszonya repült

Megkértem Oberth tanárt, hogy beszéljen valamit világhírű találmányáról, a benzines világűr-rakétáról, amelyről a legutóbbi napokban a legellenőrzettebb hírek jártak be a viágsajtót. Így elmondtam neki, hogy az egyik budapesti lap keddi számában részletes tudósítás jelent meg arról, hogy már a jövő hét folyamán megkezdődik a kísérletezés a világűr-rakétával. A lap szerint Oberth tanár vezetése mellett a jövő hét szerdáján Stettinben startol az első benzines rakéta, amelyet meteorológiai kutatás céljaira röptenek az éterbe.

— A hír nem felel meg a valóságnak, a jövő hét szerdáján még itt lesznek Vrbáson, tehát nem röptethet Stettinből rakétát. Szóval a lap értesülése — mosolyog — világűrből kapott.

— Mikorra tervezi az első kísérletek lefolytatását?

— Egy-két hónapon belül minden körülmények között megtörténhetik az első experimentum azzal az ugynevezett meteorológiai rakétával, amely a berlini Ufa filmgyár telepén már készen áll és csak a vizsgálatra várnak, hogy a start, amelyről természetesen részletes filmfelvételek készülnek, megtörténjen.

Oberth tanár ezután így folytatta:

— Hogy kerülök az Ufához? Kicsit különösnek találja ugye, hogy én komoly és szinte emberfeletti problémákon rágódó tudós és kutató egy filmvállalattal állok összeköttetésben. Hát kérem ennek a különös frigynek a létrehozója, mint annyi más esetben is, a pénz volt. Az Ufa volt az első komoly és tökéletes vállalkozás, amely szóbaállt velem, meghallgattam, sok ezer márkát adott kísérleteim folytatására és amikor felkérték, hogy vállaljam el a gyár technikai és scenikai főnökségét, már etikai okokból sem mondhattam nem-et. Természetesen az Ufa se jótékonyági intézmény, hanem üzleti vállalkozás, amely a befektetett tőkét érti, eredményeket, szóval üzleti sikert vár. Fritz Lang és Steaon Harbou híres filmjének, a Hold asszonyának felvételeinél debütáltam, én szerkesztettem azt a rakétát, amellyel a főszereplők a kaszított Holdba repültek.

Az az átkozott pénz!

Lemondó mozdulatot tesz:

— Látja kérem ez az élet. Papírmásból kellett háthorizontató gépszörnyeket kiagyalnom, amikor számításaim és jegyzeteim alapján elméletben már készen állt a monumentális mű: a benzines világűr-rakéta, amely meggyőződésem szerint rövid egy-két év alatt teljesen meg fogja változtatni a világ arculatját.

Én: Kérem, mondjon valamit erről.
Ó: Szívesen. A világűr berepülése, a rakétaut már évtizedek óta kísérti a feltalálók és tudósok fantáziáját. Én magam már tizennyolc év óta foglalkozom a gondolattal és tizennyolc évi csalódásokkal, esüggéseikkel és akadályokkal teli esztendő után ma már ott állok, hogy a meteorológiai rakétaballontól a holdrakétáig minden fajtájú készüléket meg tudok csinálni, feltéve...

Én: Feltéve?

Ó: Feltéve, hogy elegendő pénzem van hozzá. Oberth tanár úgy beszél a pénzről, mint egy titokzatos fantomról, amely ott settenkedik a laboratórium lombkijai és görbebei mögött, hogy alkalmas pillanathoz előtérbe lép és összehajítja a retortákat, rombadöntse a modelleket és felborítsa a terveket. Áhitat, tisztelet és gyűlölet van a hangjában:

Opel mérnök legnagyobb vetélytársa, a világűr-rakéta konstruktőre és a föld egyik legnagyobb szabású találmányának birtokosa él.

Oberth elérti a csodálatos pillantást, amelyet az üres asztalra és a könyvtelen éjjeli szekrényre vetek és mintha kitalálná gondolatomat, mosolyogva mondja:

— Csak semmi könyv és jegyzet. Pihenni jöttem Vrbászra. Tíz hónapja szakadatlanul dolgozom naponta tizenöt-tizenhat órát is és most engedélyeztem magamnak ezt a ki sejourt. Dr. Hetzel, a sznanatórium tulajdonosa, gyermekkorú jó barátom, az ő meghívására töltök itt, ebben az áldott problémátlan csendben néhány hetet.

Széles mozdulattal mutat ki az ablakon, amely alatt most indul a lapos, csendes, kora reggeli ucca élete. Reggel fél kilenc van, az álmos faluváros széles főúccáján parasztkocsik poroszkálnak, amelyeknek irtalmatlan kerékszaját mintha megafonnal erősítették volna fel.

A Hold asszonya repült

— Igen, akármilyen fantasztikusan hangzik, ma ott tartok, hogy a rakéta repülés problémája egyszerű pénzkérdéssé zsugorodott össze. Amelyik pillanatban rendelkezésemre bocsájtják a szükséges összeget, abban a pillanatban megcsinálom az óceánközi személyes és postaszállító rakétát, megcsinálom a meteorológiai rakétát és ha úgy tetszik, egy év alatt megépítem a holdrakétát, amely tejszész szerinti számban röptethető földi embert a rejtélyes bolygó fölétele.

Az utolsó szavaknál magasra emeli a hangját. Valami fanatikus és fanatizáló lelkesedés van ebben a hangban, amely önkéntelenül is átragad az emberre. Én is lelkesedem Oberth tanárral.

— Mennyi pénzre van szüksége a kísérletek folytatásához?

— Sokra. Nagyon sokra. Annyira, hogy magánosok állhát bocsájthatnak a rendelkezésemre ilyen nagy összeget.

A szobalány behozza a kávét. Oberth tanár hősátnót kér és belemártja a jól megtermett falusi kifli holdogabb végét a zamatos aranybarna italba. Reggelizik. Ebben a pillanatban olyan, mint egy nyárs-polgár, aki siet a reggelivel, mert utána várja a pult, a műhely, vagy az iroda. Közben tovább beszél élete álmáról, a Nagy Műről, amely minden gondolata mögött ott rejtőzik és amely minden óráját, minden percét, egész életét lefoglalja. Tojásdadra sonyvódott arcából feketén, különösen világítanak ki a szemei. Igen, ismerem ezt a tekintetet. Mereskovszkij próbált leírni ilyeneket a *Leonardo da Vinciben*. Ez a fanatizmus. A sárgán sápadt tengő-lengő aszkéták tekintete, *Savonarola* tekintete, amely nem néz előre és hátra, nem néz jobbra és balra, hanem valami kifürkészhetetlen pontra tekint, lázas konokszággal és látnoki gyönyörrel.

A meteorológiai rakéta és a postarakéta

Ezeket mondja:

— A meteorológiai rakéta, mint mondtam, már készen áll. Az Ufa gyártelep mellől fogunk utárra bocsájtani az első benzines világűr-rakétát, amelynek hordozatában rendkívül finom meteorológiai műszereket helyezünk el. A számítások szerint a megfigyelő rakéta három másodperc alatt ötven-heven kilométeres magasságot fog elérni és így minden remény megvan arra, hogy rendkívül érdekes megfigyeléseket fogunk tetheti a magas éter légköri viszonyait illetőleg. Az eddig megfigyelő ballonok huszont kilométernél nem jutottak magasabbra és így ez a kísérletem premierszámba megy.

— A rakéta-repülés második etappja — folytatja — a postarakéta felröptetése lesz. A postarakéták mindössze nyolcvan-száz kilogramm súlyúak lesznek és hatvan kilogrammnyi postát; levelet, csomagot vihethetnek magukkal. Ezeknek az óceánközi postaforgalomban lesz jelentőségük. Páris—Newyork vagy Berlin—Newyork viszonylatban. Egy-egy ilyen postarakéta husz perc alatt fogja átszágulni az óceánt.

Szédítő perspektívák. A londoni City bankárja félóra alatt eljuttathatja a levelet newyorki üzletfeléhez. A Graf Zeppelin ugyiltszik rövidesen a hangárba fog bujni szegyenletében.

Páris—Newyork — félóra

— A harmadik fázis az óceánközi utasszállító rakéta lesz. Ezeket a gépeket tejszész szerinti nagyságban építhetjük. Egy-két év múlva már óriásrakéták

fognak közlekedni Európa és Amerika között, utasfülkékkel, társalgóval és százszázalékos üzembiztonsággal, akár a mostani Zeppelinek. Mostanában sok szó esik az uszó szigetekről is, amelyeket az óceán-repülő járművek számára akarnak kiépíteni az ut mentén. Elárulhatom magának, hogy ezekből nem lesz semmi. Nem lesz szükség ilyen szigetekre, minthogy az óceáni légi közlekedést nem a Zeppelinek és nem a repülőgépek fogják megvalósítani, hanem a rakéta-utakon, amelyek számára nincs légköri akadály. A rakéta-utakon diadalmasan fogja átszárnyalni az óceánt és a start előtt nem kell majd meteorológiai jelentésekért drukkolni az Azori szigetek környékéről.

Oberth tanár egy pillanatra elhallgat. Időt enged a csodálkozásra. Mindig hízelgetem magamnak azzal, hogy nem bukom be minden hangulatnak és hatásnak, de be kellett vallanom, hogy ezek a szárazon, szinte matematikai szentelenséggel felsorakoztatott szavak megcsédtettek.

Rakéta-utató! A csodálatos gép ezüstös teste ötven kilométeres láthatatlan magasságban a gondolat sebességével szárnyal Amerika partjai felé. Ebben a magasságban már nincsenek légköri zavarok és viharok, csend és nyugalom honol köröskörül, a világűr rejtelmekkel teltet nyugalma. A rakéta-utató egyik másodosztályú fülkéjének felsapható asztalkáján pedig Mr. Brown Londonból és Mr. Longwood Newyorkból aláírják a gummiszerződést. Egy másik fülkében az európai weekendről visszatérőben levő hollywoodi filmesillag unatkozva veszi elő a ruzsát, rápillant karkötő órájára és bosszusan jegyzi meg:

— Félhet! Hallatlan, mdr megint késünk négy másodpercet!

Megkérdezem Oberth tanárt, hogy előreláthatólag mennyi lesz a menetideje az óceánközi rakéta-utónak.

— Félóra — feleli egyszerűen. Félhetkor Páris, La Bourget, hét órákor Newyork, Szabadság-szobor.

Egyenesen helyiérdekű jellegű lesz ennek az utazásnak. P. N. H. É. V. Páris—Newyorki helyiérdekű Vasutak. Szubotcioról vacsora után át lehet majd rándolni a Metropolitain Aida előadására. Newyorkból feltizenegykor indul az utolsó kocsi, úgyhogy nem is kell túlkésőn lefeküdni.

Utazás a holdba

— A negyedik etapp — folytatja a professzor — a holdrakéta lesz. Ezt is tejszész szerinti nagyságban lehet megépíteni, akár hatvan, vagy heven ember számára is.

Egy pillanatra elhallgat, ezután hirtelen a következő kérdéssel lép meg:

— Akar látni egy embert, aki három éven belül a Holdba fog repülni?

— ?

...akkor nézzem meg engem. Elárulhatom magának, hogy elhatározott szándékom mecsüdni az első holdbeli expedíciót, míhelyt a szükséges pénzt össze tudom hozni. Ez egyébként Berlinben már régebb nem titok. Sőt azt is megsughatom, hogy eddig negyvenheten jelentkeztek ismerőseim közül, akik hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy felkísérjenek a holdba.

Oberth tanár felkel, odalép a fogashoz és leakasztja a télikabátját. A hátam mögé kerül, rámetriti:

— Nem fűtünk — magyarázza — és elég hideg van a szobában. Könnyen megfázhat. Vigyáznia kell.

Oberth tanár három éven belül az életét akarja kockáztatni a holdreptéssel, engem pedig félt, hogy megfázom a hideg szobában. Vigyáznia kell!

A kis sznanatóriumi szobát lassan kikapátázza az ősi napfény sápadt aranya. Lenn a széles vrbási főúccán egy parasztkocsi beleragadt a vendégmarasztaló sárba. A kocsi torkaszakadtából ordít:

— Hórukk, az anyátok, hórukk! Julcsa te, Fecske!

Mögötte összetorlódnak a vásárra igyekvő szekerek. Zenehona, sár és tanácsatlanság. Oberth tanár a holdrakéta konstruktőre érdeklődéssel nézi a jelenetet és kikibábil a hajba jutott kocsisnak, aki épen izzadva gyürkőzött neki a beragadt kereknek:

— Falra emelje bácsi, úgy könnyebben megy.

A kocsi felnéz, nem szól, de a szeméből világosan kiolvassom a mevetést:

— Ért is az urféle a közlekedéshez.

Dehreczeni József

Olvassóink figyelmébe!

A Bácsmezei Napló

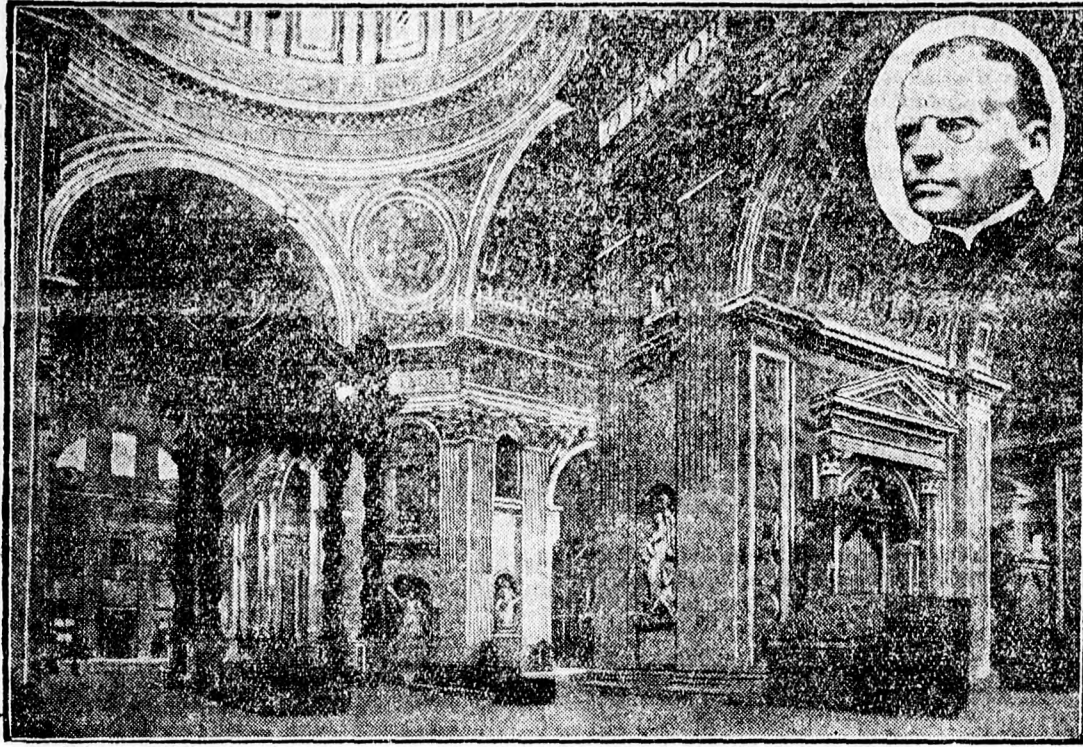
bel- és külföldi járdókról, gyógy- és üdülőhelyekről, sznanatóriumokról, szállodák- és penziókról, továbbá internátusokról, iskolákról, szalkurzusokról díjtalanul nyújt felvilágosítást és szolgál prospektusokkal

Smith prelátnak merénylője nem akarja elhagyni Rómát

Ramstadt kisasszony pillanatnyi elmezavarában nyult fegyverhez

Rómából jelentik: Még mindig élénken foglalkoztatja az egyházi és világi köröket az a titokzatos merénylet, amelyet a római Szent Péter templomban Smith holland prelátnak ellen Ramstadt Gudun Margit kisérlet meg. A merénylő leány ügyében befejeződött

A merénylővel hasábos cikkekben foglalkoznak az olasz lapok és egyben megállapítják, hogy a merénylő valószínűleg pillanatnyi elmezavarában akart rállni a prelátnak, akit egyébként régóta ismert. Ugyancsak cáfolják azokat a híreszteléseket is, mint-

A római Szent Péter-templom oldalhajója, ahol a merénylet történt
(A jobb sarokban Smith prelátnak képe látható)

a vizsgálat és — mint ismeretes — az egyházi hatóságok kívánságára az ügyet nem terelik bünyvadi utra, hanem úgy döntöttek, hogy Ramstadt Gudun Margitot hazatoloncolják Svédországba. Smith prelátnak elhagyta Rómát és az egyik kolostorba vonult lelkigyakorlatra.

ha ennek az ügynek szerelmi háttere volna.

Ramstadt Gudun Margit egyelőre még a vatikáni bíróság épületében van fogva. Amikor tudomására hozták, hogy haza kell utaznia Svédországba, kijelentette, hogy semmi áron sem utazik el és elhatározott szándéka továbbra is Rómában maradni.

Aljechin, a sakkvilágbajnok a sakk pszichológiájáról

A világmester nyilatkozata Niemzovicsról

Hága, november.

Az Aljechin—Bogoljubov-meccs előtt, mikor a Hollandiában játszott játszmák befejeződtek és a mesterek Wiesbadenbe készülődtek a meccs utolsó fordulójára, néhány nap szünetet tartottak. Ezt a szünetet használtam fel, hogy a világmesterrel elbeszélgessek. Aljechint Hágában a Hotel des Indesben kerestem fel és gratuláltam a legutóbb lejátszott három játszmához és főleg ahhoz, hogy nemsokára a jól megérdemelt pihenésben lesz része.

— Pihenni? Igazán nem tudom, mi a pihenés. A mérkőzés befejezése után az összes játszmákat könyv alakban kiadom »Sakk gondolatok Bogoljubovval való mérkőzés, m. alatt« címmel. Ez szükséges, hogy a játszmákat kellő megvilágításba helyezzem, mert bizony nagyarázat nélkül a sakkozó közönségnek sok homályos rész van benne. Azután január tizenötödikén kezdődik a san-remói verseny, amelyen szintén részt veszek.

— És a mérkőzés Capablancával?

— Ha mint győztes Capablancára kihívását megkapom, természetesen egy éven belül rendelkezésre állok. A mérkőzést minden valószínűség szerint Amerikában játszunk, ahol neki könnyű lesz a szükséges pénzt előteremtenie.

— Arra szintén készülődnie kell?

— Valóban, de nekem erre egész egyéni és különös módszerem van. Pontosan megfigyelem milyen változatokat választ ellenfelem, mire törekszik és megfigyelésem alapján választom ki a megnyitásiomat és ehhez szabom egész taktikai készségemet. Úgy gondolom, hogy minden játékos saját stílusában kell játszani, hogy minden játékos saját stílusában kell játszani, hogy minden játékos saját stílusában kell játszani, hogy minden játékos saját stílusában kell játszani.

— A meccsből kifolyólag milyen tapasztalatait tartja a legfontosabbaknak?

— Elsősorban, hogy mindannak, amit az utóbbi időben a sakk határláról beszéltek, semmi értelme nincs. Minden állás, még a legismertebb is, rengeteg lehetőséget tartalmaz, csak keresni kell őket. A legtöbb remisjátzmát Lasker, Schlechter és Capablancra mérkőzésekben találjuk, de ennek nem a sakk az oka, hanem a játékosok stílusa.

— És Niemzovics?

— Nagyon erős és eredeti mester, akivel nagyon nehéz megmérkőzni. De nála nagy szerepet játszanak a lélektani momentumok. Így ha néha egy verseny elején elhagyja a szerencse, ez az egész verseny alatt befolyásolja és nem tudja teljes erejét kifejteni. Ebből a szempontból Bogoljubov minden dicsegetéssel megérdemelt, mindig hidegvérű maradt s bár a mérkőzés során néha sohasem állott szerencsésen, mindig vidám volt és a vele való együttlétem kellemes.

— Miben találja Bogoljubov legnagyobb erejét?

— Fáradhatatlan fantáziájában. Nincs olyan állás, amelyben ne találja valamit. Ahol valamivel jobban áll, kitűnően játszik. Hátránya viszont, hogy rosszabb állásokban nem rendelkezik kellő nyugalommal.

— Nem gondolja, hogy Bogoljubov ebben a mérkőzésben formáján alul játszott?

— Ezt mindig mondták arról, aki veszít. Capablancáról ezt éppen úgy megállapították, mikor megvertem.

— És kit tart erősebbnek, Capablancát vagy Bogoljubovot?

— De hiszen ez két összehasonlíthatatlan játékos. Capablancánál például minden logikus és természetes. Pontosan tudja az ember, mit akar és hogyan fogja megvalósítani. Bogoljubov ellenben mindig berántja az embert valami váratlan kalandba. Ebből a szempontból Bogoljubov veszélyesebb, de azért sokkal nehezebb Capablancával szemben nyerni.

— Hogy van általában megelégedve a meccs lefolyásával?

— A rendezés kifogástalanul jó volt. Csak egy

dolgot szeretnék megemlíteni, aminek megváltoztatásához szívesen hozzájárulnék: ne kelljen a közönség előtt játszani. Az ember sakkművész helyett színművész.

— És az utazás városról-városra nem fárasztotta?

— Ez az anyagi megállapodásban leli magyarázatát, de sakkpropaganda szempontjából is nagyon helyes. Én természetesen tisztában voltam vele, hogy a rokonszenv Bogoljubov oldalán van, aki Németországban él és németté akar lenni. Nem lepődtem meg, hogy minden jóakarattal Bogoljubov személyére irányult, bár láttam, hogy igyekeznek ezt velem nem éreztetni s ha mégis észrevettem valamit, nem sértődtem meg. Talán még előnyömről szolgált, mert igyekeztem még jobban játszani. Mert én a sakkot művészetnek érzem, a sakkfájl és a sakkideák nekem a legfontosabbak, a rokonszenv és ellenszenv emberi szenvedélyek, melyeknek a sakkművészethez semmi közük sincs.

(X)

Öngyilkos lett, mert megszegte az esküjét

Megrendítő öngyilkosság egy beogradi szállodában

Beogradból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt szerdán az egyik beogradi szállodában. Radonovics Blagoje huszonöt éves fiatalember, a kragujevaci pirotechnikai intézet főosztályvezetője, aki három nappal ezelőtt nősült és fiatal feleségével nászuton volt a fővárosban, a Szlavia szálloda egyik szobájában fölbeltte magát és mire a szállóbeliek feltörték az ajtót, a szerencsétlen ember már halott volt.

Radonovics most nősült másodszer. Első feleségével három hónapig a legboldogabb házasságot élte, ekkor azonban a fiatal asszony súlyos betegségbe esett és néhány napi szenvedés után meghalt. A kétségbeesett férj feleségének frissen hantolt sírja mellett esküt tett arra, hogy nem nősül meg soha többé. Esküjét nem tartotta meg és három nappal ezelőtt oltárhoz vezetett egy kragujevaci leányt, akibe beleszeretett és aki viszonzta szerelmét. A fiatal pár Beogradba jött nászutra. Két napig zavartalanul szórakoztak a fővárosban és Radonovicson egyáltalán nem látszott meg, hogy öngyilkossági tervekkel foglalkozik. Szerdán a kora délutáni órákban a fiatalasszony eltávozott, hogy néhány kisebb bevásárlást tegyen. Ezt az időt használta fel a fiatal tisztviselő arra, hogy végezzen magával. Feleségének távozása után bucsulevelet írt, majd revolvert vett elő és a szállódi szoba asztala előtt fölbeltte magát.

A dörrénésre figyelmesekké lettek a szálloda alkalmazottai, akik felrohantak az emeletre, feltörték az ajtót és behatolt a kaszobába, ahol Radonovics Blagoje féloldadra billent fejjel, ülő helyzetben holtan találták. Kezében még füstölgött a revolver, amellyel életét kioltotta.

Az asztalon megtalálták az öngyilkos tisztviselő bucsulevét. Radonovics bocsánatot kér feleségétől és azt írja, hogy lelkifurdalás késztette az öngyilkosság elkövetésére.

— Első feleségem sírján — írta többek között a szerencsétlen fiatalember — megesküdtem, hogy nem nősülök meg többé, azonban nem volt erőm megtartani az esküvést. Szószegő lettem és ezzel a tudattal nem élhetek tovább.

A szálló alkalmazottai értesítették a tragédiáról a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki és megejtette a helyszíni vizsgálatot. Radonovics Blagoje holttestét a hullaházba szállították.

Tizenegy év után letartóztattak egy nyolcszoros rablőgyilkost

Feleségét látogatta meg, amikor letartóztatták

Kattowitzból jelentik: A kattowitzi rendőrség a napokban hosszas nyomozás után letartóztattott egy Tmaj nevű lengyel munkást, akit nyolcszoros rablőgyilkosság miatt már tíz éve keresnek az összes lengyel hatóságok. Tmaj 1918-ban a forradalom után meggyilkolta Jakubovics osztrói földbirtokost, ennek feleségét, két gyereket és két szolgálólányát. Tmaj éjjel belopódzott Jakubovics lakásába és baltával ütötte agyon Jakubovicséket és a szolgálókat. Csodálatos véletlen folytán csupán a házaspár legkisebb gyermeke menekült meg a vérengzés elől. A gyilkosság után Tmaj elmenekült és különböző német városokban álnév alatt bujkált. Most azonban bejárta, hogy meglátogassa feleségét. Az asszony időközben törvényesen elvált tőle és máshoz ment férjhez. Most, mikor Tmaj jelentkezett nála, hallani sem akart róla, hanem jelentést tett megérkezéséről a rendőrségnek, amely a rablőgyilkost letartóztatta. Tmaj nem tagadja, hogy ő követte el a gyilkosságot, de azt állítja, hogy egy környékbeli földbirtokos, aki Jakubovicséknak ellensége volt, bérelte fel a család kiirtására.

TÖZSDE

Zürich, nov. 28. (Zárlat.) Beograd 92 háromnegyed, Páris 20.29, London 25.22 hétnyolcad, Newyork 515.05, Brüsszel 72.07 és fél, Milánó 26.99 és fél, Madrid 75.30, Amszterdam 207.85, Berlin 123.39, Bécs 72.49, Szófia 3.37 és fél, Prága 15.28, Varsó 57.80, Budapest 90.22 és fél, Bukarest 3.08.

Beogradi értéktőzsde, nov. 28. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 84.50, négyszázalékos agrárköleskötvény 52—51.50, Ratna steta prompt 436.50, január 31-re 439—438.25, február 28-ra 414—413, Narodna Banka 8285—8275 dinár.

Beogradi gabonapiac, nov. 28. Buza fővonalon 76—77 kilós, négyszázalékos 176—180, bab búcskai-szerémségi vonalon 540 dinár. A gabonapiac irányzata változatlan volt.

Beograd, nov. 2. (Zárlat.) Páris 223.36—221.36, London 227.80—275, Newyork 56.44—56.24, Zürich 1097.40—1094.40, Milánó 236.45—294.45, Berlin 13.5275—13.4975, Bécs 7.95—7.92, Prága 167.85—167.05, Budapest 9.9032—9.8732.

Zagreb, nov. 28. (Zárlat.) Páris 221.36—223.36, London 275—275.80, Newyork 56.24—56.44, Zürich 1094.40—1097.40, Milánó 294.43—296.43, Amszterdam 22.74—22.80, Berlin 1349.75—1352.75, Bécs 792.80—795.80, Prága 167.05—167.85, Budapest 987.32—990.32.

Szombori terménytőzsde, nov. 28. Buza búcskai 185—190, bánáti és szlavóniai 180—185, Rozs 140—145, Zab 135—140, Árpa 115—125, tavaszi árpa 135—140, Bab 500—510, válogatott bab 510—520, tarka bab 310—320, Tengeri 145—150, új tengeri 110—115, korpá 60—100, Liszt mulás 290—300, 2-es 270—280, 5-ös 240—250, 6-os 210—220, 7-es 160—170, 8-as 120—130. Irányzat: tartott.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 28. Buza búcskai 77 kg. 187.50—190, búcskai 78 kg. 190—192.50, ható Tisza 78 kg. 197.50—202.50, bánáti és szlavóniai 77 kg. 185—187.50, szerémi 77 kg. 180—185. Árpa búcskai és szerémi 63—64 kg. 120—125, Zab búcskai és szerémi 137.50—142.50, Tengeri búcskai új, garantált minőség 112.50—115, búcskai új 105—107.50, búcskai új XII—117.50—120, búcskai új III, Duna 135—137.50, Lászkai új IV—V, 137.50—140, búcskai szárított 135—137.50, búcskai szárított Duna 135—137.50, bánáti Duna III, 135—137.50, bánáti Begej III, 135—137.50, szerémi új, garantált minőség 112.50—115, szerémi új 105—107.50, szerémi új XII—117.50—120, szerémi Duna III, 135—137.50, szerémi szárított 135—137.50. Liszt 0gg és 0g búcskai 295—305, 2-es 265—275, 5-ös 235—245, 6-os 190—200, 7-es 150—160, 8-as 112.50—117.50, Korpá búcskai bánáti és szerémi jutásúakban 97.50—102.50, Burgonya fehér szlovéniai 55—60, rózsaszínű szlovéniai 80—85. Irányzat: huzánál állandó, különben változatlan. Forgalom 65/2 vagon.

Budapesti gabonapiac, nov. 28. (Zárlat.) Készárúpiac, irányzat: barátságos. Buza 77 kilós: tisztavideki 23.25—23.55, felsővidéki 22.80—23.10, fehérmegyei 21.75—22, pestvidéki 21.75—22, Buza 78 kilós: tisztavideki 23.55—23.85, felsővidéki 23—23.30, fehérmegyei 22—22.20, pestvidéki 22—22.40, Buza 79 kilós: tisztavideki 23.80—24.20, felsővidéki 23.25—23.50, fehérmegyei 22.25—22.45, pestvidéki 22.25—22.45, Buza 80 kilós: tisztavideki 24.10—24.35, felsővidéki 23.30—23.55, fehérmegyei 22.35—22.75, pestvidéki 22.35—22.55, Rozs: pestvidéki 15.35—15.45, másszarmadon 15.35—15.45, Árpai: takarmány 15.80—16.50, sör, felsőmagyarországi 19.50—21, Zab 14 14.50—15.50, Tengeri búzántúli morzsolt 13.90—14.05, Határidőkie, irányzat: barátságos. Buza márciusra 23.78—23.79, májusra 24.57—24.58, Rozs március 16.97—16.98, Tengeri májusra 16.28—16.30 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarpartás értendő.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, nov. 28. Felhajtás 247 darab sertés. Irányzat: lenyha. Árak: zsirsertés 1a urasági nehéz páronként 300 kilós 140—147, szedett közép zsirsertés 220—260 kilós 124—128, zsir nagyban 170—172, szalonna 3 darabos, félbűs, sózott 140, négydarabos 136, Vágómarhavásár, Felhajtás 756 darab, Irányzat: rendkívül lenyha. Árak: Ökör, tarka 1a 102—110, magyar tarka 1a 96—108, tehén, tarka 1a 94—114, bilka tarka 1a 100—108 fillér kilogrammonként.

Bécsi sertésvásár, nov. 28. Marha 189, zsirsertés 501, hussertés 386. Piac üzletlenn.

Chicago terménytőzsde, nov. 28. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (123.50), március (130.175), május (135), Tengeri december (87.625), március (92.75), május (95).

Winnipegi terménytőzsde, nov. 28. Középfolyamok: Buza december (135.875) 136 háromnegyed, március (144) 144 és fél, július (145.375) 145 hétnyolcad.

Liverpooli terménytőzsde, nov. 28. (Zárlat.) Buza december (8 sh 10 és fél d) 8 sh 11 és fél d, március (9 sh 6 háromnegyed d) 9 sh 7 háromnegyed d, május (9 sh 10 egynegyed d) 9 sh 10 hétnyolcad d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Bezdán 108 (—9), Apatin 192 (—9), Bogojevó 200 (—11), Vukovár 150 (—14), Palánka 149 (—1), Noviszad 172 (—15), Zemun 300 (—4), Pancsevó 282 (—8), Szmederevo 364 (—6), Orsava 319 (0), **Dráva:** Oszijek 114 (—40), **Száva:** Zagreb 8 (—6), Sabac 319 (—7), Beograd 253 (—121), **Tisza:** Senta 154 (—12), Becej 120 (—12), Tittl 242 (—11).

HIREK

— Küldöttségek a miniszterelnöknél, Beogradból jelenti az Avala: Zsivkovic Petár miniszterelnök-bünyminiszter csütörtökön délelőtt félhúsznegykor fogadta a horvát parasztovezeték szövetségének küldöttségét, amelynek tagjai dr. Szabračics szarajevói orvos, a szövetség elnöke, Szumanics Józ és dr. Peka Nikola, a volt horvát parasztpárt volt képviselője voltak. Félhúsznegykor a miniszter egy krízseváci delegációt fogadott, amelynek tagjai Kolerics Dragan krízseváci polgármester, dr. Hamzek Lavoslav alpolgármester és dr. Szajkovic Dane püspök voltak. A küldöttségek azért jöttek Beogradba, hogy a miniszterelnököt üdvözzeljék.

— Kineveztek a báni kabinetiroda vezetőjét. Noviszadról jelenti: A báni kabinetiroda vezetőjévé dr. Zubkovic Pavlo báni tanácsost, a tartomány volt joggyi előadóját nevezték ki. A bán személyi titkárává Cveticovic Alekszandar volt főispáni titkárt nevezték ki. A báni kabinetiroda többi tisztviselőjének kinevezése a napokban megtörténik.

— Közszemlére helyezték Szubotícán a kereseti és forgalmi adóalapok harmadik regiszterét. A városi adóhivatal közli, hogy a városházán a 130. számú szobában közszemlére helyezték az 1929. évre vonatkozó kereseti és forgalmi adóalapok regiszterét. Ez a harmadik regiszter a 2701-től a 4542 sorszámgig terjed. Az adóalapok regisztere december 6-ikáig bezárólag maradnak közszemlére. A közszemlére megtekinthető az is, hogy az illető adóhivatkozott tárgyalását mikor tartják meg.

— Az új fogyasztási adórendszer Senta város jövedelmét több, mint félmillió dinárral csökkenti. Szentáról jelenti: Az új fogyasztási törvény értelmében azok a községek, amelyek a múltban fogyasztási adót szedhettek, 1930 január elsejétől olyan magas adót szedhetnek, mint amekkora adót a tartomány szedett. Ha az adót ötven százalékkal akarja felemelni a község, akkor a noviszadi pénzügyigazgatóságtól, ha pedig száz százalékkal akarja felemelni az adót, akkor a beogradi egyenes adók vezérigazgatóságától kell azt kérelmezni. 1927. évben Senta város 898.000, 1928. évben 833.000 dinárt szedett be a fogyasztási adó alá eső italközből. Egy hektóliter sör után a fogyasztási adó százötven, bor után huszonnégy, öten, száz és százötven dinár volt. Egy hektóliter likőr vagy pálinka fogyasztási adója ötszáz dinár volt, minden üveg pezsgó után pedig tíz dinárt szedhettek a város. Kirjakovic Praniszlav pénzügyi tanácsnok, városi főszámvevő a gazdasági bizottság szerda délutáni ülésén kimutatta, hogy ha csak ötven százalékkal emelik a tartományi fogyasztási adóalapot, akkor 562.000, ha száz százalékkal megemelték maximummal emelik a tartományi fogyasztási adót, akkor a várost 300.000 dinár veszteséggel éri. A termelő saját és családja szükséglete után nem tartozik adót fizetni, de ha kereskedik az itallal, akkor köteles össztermelését bejelenteni és azután hivatalosan állapítják meg, mennyi bor után nem köteles fogyasztási adót fizetni. Eszerint négy családtagig négy, nyolc családtagig hat, tizenkét családtagig nyolc, tizenkét családtagnál több családtagig tíz hektóliter után nem tartozik a termelő fogyasztási adót fizetni.

— A kereskedelmi és iparkamarák országos konferenciája. Beogradból jelenti az Avala: A zagrebi kereskedelmi és iparkamara iniciatívájára az ország kamaráinak képviselői november 29-ikén és 30-ikán konferenciát tartanak Zagrebban. A konferencián ki fogják dolgozni a kamarák javaslatát a szociális törvényhozás reformjának kérdésében. A beogradi kamarák már kijelölték a konferenciára delegatusaikat, akik csütörtökön este el is utaztak Zagrebba.

— A beogradi kamarák ülése. Beogradból jelenti az Avala: A beogradi kereskedelmi kamara szerdán teljes ülést tartott. Napirend előtt az elnök indítványára részvételtáviratot intéztek Clemenceau családijához, majd egyhangúlag elhatározták, hogy a kamara keretein belül külön mezőgazdasági osztályt létesítsenek, amelynek a mezőgazdasági termékek standardizálásán kívül a kivételi kérdések tanulmányozása lesz a feladata. Végül az elnök bejelentést tett arról, hogy a kamara nemesdó-termelő akciója teljes sikerrel járt és már eddig is mintegy kétszáz megrendelés érkezett ülteti való nemes dióra. — A beogradi gyáripari kamara szerdán délután tartotta plenáris ülését, amelyen dr. Popovic fötitkár referált a szociális törvényhozás előzményéről, különös tekintettel a zagebi kamarai konferenciáról, különös tekintettel a zagrebi kamarai kou-

majd Milicevics másodtitkár a bányatörvény tervezetéről terjesztett elő reformot. A kamara plénuma arra az álláspontra helyezkedett, hogy a javaslat alapján legjobban lenne a régi szerbiai bányatörvényt felhasználni, amelyet könnyen ki lehetne egészíteni. Ezután vámkérdésekről referált és ezzel kapcsolatban az ülés elhatározta, hogy a kamara külön bizottságot küld ki ennek a kérdésnek a tanulmányozására. Nagy vihar közben tárgyalták le a kamarai kérdés alakulását a bányási beosztással kapcsolatban. Végül elhatározták, hogy illetékes helyen beadványban fogják kérni, hogy az építkezéseknél kizárólag belföldi cementet használjanak.

— Az indiai Petár király-szobor leleplezése. December elsején, vasárnap leleplezik le Petár király indiai szobrát, amelyre Öfelségét a Királyt, a kormány tagjait és Popovic Daka bánt is meghívták. Az ünnepélyes leleplezést megelőzőleg mindkét indiai templomban istentisztelet lesz. Délben bankettet, este pedig táncmulatságot rendeznek.

— Ármentesítő társulatok küldöttsége a dunai bán-nál. Noviszadról jelenti: Popovic Daka bán csütörtökön fogadta az Apatin—szontai és a Kupuzina—mostostori ármentesítő társulatok küldöttségét. Az együttes deputációt dr. Berlekovic Jozsip ügyvéd vezette. A küldöttség ezt megelőzőleg Beogradban járt Zsivkovic Petár miniszterelnöknél, akitől az ármentesítő társulatok adójának leszállítását és más sürgős engedményeket és könnyítéseket kértek. A küldöttség arra kérte Popovic Daka bánt, hogy támogassa az ármentesítő társulatoknak ezt a kérelmét és hasson oda, hogy a társulatok önkormányzati jogot kapjanak. Kérték, tegyék kötelezővé, hogy az ármentesítési járulékot ne csak azoknak a községeknek a polgárai fizessék, amelyek közvetlenül érintettek vannak, hanem az összes községek járuljanak hozzá a társulatok költségeihez, mert, ha közvetlenül nem is, de közvetve az egész bányász mezőgazdaságának és iparának biztonságát védik az ármentesítő társulatok.

— A bécsi köjgyilkossági bűnper csütörtöki tárgyalása. Bécsből jelenti: A köjgyilkossági per csütörtöki tárgyalását is zsúfolt karzatok előtt tartották meg. Először Mátyás Gemma egyik barátját hallgatták ki, aki elmondta, hogy Gemma tisztességes leány volt, aki férfiakkal szemben állandóan rideg magatartást tanusított. Következő tanu Leopold Krammer rendőrtisztviselő volt, aki a kórházban a halálos ágyon hallgatta ki a meggyilkolt leányt. Elmondta, hogy Gemma rendkívül gyenge volt, a kihallgatás alatt többször elájult. Azt vallotta, hogy Singer megszéltotta az uccán és megkérdezte, hogy van-e állása. Azt ígérte, hogy fehérműkereskedésében, mint kiszolgálóleányt alkalmazza és elhívta, hogy nézze meg az üzletet. Mikor az üzletbe ért, Singer nyomban bezárta az ajtót és szerelmi ajánlatot tett neki. Ezt ő visszautasította, mire Singer erőszakoskodni kezdett vele és késsel összszurkálta. A következő tanu Schindler Alexander rendőrfelügyelő, aki Singer bezárt lakásából segélykiáltásokat hallott és erre lakatosnal nyitatta fel az ajtót. A szobában ott találta a leányt egy szál ruha nélkül, teljesen meztelenül. Kezei és lábai össze voltak kötözve, testén egyetlen fehér folt sem volt, az egész testét úgy elborította a vér, mintha a leány vörös trikóba lett volna öltözve. A tanu vallomása után az elnök kérdést intéz a vádlottakhoz, hogy ő vágta-e el Mátyás Gemma gégéjét. Singer rövid habozás után így válaszolt: — Fel kell tétellezmem, hogy én voltam. A bíróság csütörtökön helyszíni szemlét tartott Singer lakásán és a tárgyalást pénteken folytatja.

— Várookban a rendőrkapitányság, községekben a fűszolgabírósg adja ki az utleveleket. Beeskerekről jelenti: Beeskerek városához csütörtökön érkezett meg a dunai bányás első rendelete. A rendelet az utlevélkiállítás szabályozza olyan módon, hogy a városokban a rendőrkapitányság, községekben pedig az illetékes fűszolgabírósg állítja ki az utleveleket. A beeskereki járás területén csütörtökön az új rendelet értelmében kezdték meg az utlevelek kiállítását.

— Clemenceau-est a noviszadi Francia Klubban. Noviszadról jelenti: Hétfőn este a noviszadi Francia Klubban Lorand Clair, a kereskedelmi akadémia tanára előadást tart Clemenceauról.

— Kié a főnyeremény? Érdekes sorsjegyűgy foglalkoztatja Szombort. Aperič Zsarko sorsjegyárúsító a 13325 számú egész sorsjegyet egy szubotici főhadnagynak adta el. Az első, második, harmadik és negyedik húzásnál a főhadnagy mindig rendesen megkapta a 13325 számú sorsjegyet. Az utolsó húzásnál a sorsjegyárúsító tévedésből más számú sorsjegyet küldött a főhadnagynak és a 13325 számú sorsjegyet Neszler Fülöp sztariszváci gabonakereskedőnek adta el. Hétfőn huszezer dináros nyereménnyel kihúzták a 13325 számú sorsjegyet. A sorsjegyárúsító táviratilag értesítette a főhadnagyt a szerencsés húzásról és kérte, hogy jöjjön Szomborba. A főhadnagy magához vette a sorsjegyet és csak akkor vette észre, hogy más számú sorsjegyet kapott. Ugyanekkor jelentkezett a szivaci gabonakereskedő is a pénzért és most mindketten maguknak követelik a nyereményt. Az ügynek a bíróságnál lesz folytatása és ennek kell majd döntenit, hogy kit illet meg a nyeremény.

LEGUJABB

Halálra ítélték a gyilkos pozsonyi pilótaörmezt

A gyilkos nyugodtan vette tudomásul a halálos ítéletet

— **Zagreb város közgyűlése.** Zagrebből jelentik: A zagrebi városi képviselőtestület csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen Rittig Szvetozár római katolikus plébános javaslatot terjesztett a közgyűlés elé. Ebben dr. Pavelics Ante és társainak külföldi hazaáruló munkájára, valamint a legutóbbi zagrebi eseményekre való hivatkozással ünnepélyesen kifejezésre juttatta a város lojalitását és államhűségét. A javaslatot nagy lelkesedéssel fogadta el a képviselőtestület. Elhatározták a közgyűlésen azt is, hogy december 17-ikén, Ófelsége Alekszandar király születésnapján dr. Szrkulj Szeptán zagrebi polgármester vezetésével küldöttséget menesztenek Beogradba Ófelségéhez és a kormány tagjaihoz, hogy kinyilatkoztassák Zagreb város hűségét és bizalmát az uralkodó és a kormány iránt.

— **Felülvizsgálják a szentai állatállományt.** Szentáról jelentik: A földművelésügyi minisztérium táviratilag utasította az állami járási állatorvost, hogy Szentán, Sztarakanizsán, valamint a szentai járás községeiben vizsgálja felül a kétpatájú állatokat. A járási állatorvos Horgoson és Martenonon már meg is kezdte az állatvizsgálatot. Ahol beteg állatot talál, amelyet nem jelentett be a hatóságoknak, a tulajdonosát három ezer dinárig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

— **Szenta város hozzájárul az alsóvárosi katolikus templom harangjának beszerzéséhez.** Szentáról jelentik: A szentai alsóvárosi katolikus hitközség azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy harangja beszerzéséhez hatvanöt ezer dinárral járuljon hozzá. A városi gazdasági bizottság legutóbbi ülésén kimondta, hogy a kérelmet teljesíti és hozzájárul a harangbeszerzés költségeihez, de csak olyan arányban, mint amilyen arányban a pravoszláv hitközség harangbeszerzési költségeihez járult.

— **Házasság.** Bénis Lukács, a Városi Takarékpénztár helyettes igazgatójának leánya és dr. Szalay Frigyes szolgabíró Bácsalmás e hó 30-ikán délelőtt fél tíz órakor a szuboticei Szent György-templomban házasságot kötnek.

— **Ujabb többmillió bankbukás Londonban.** Londonból jelentik: A Hackli-koncern összeomlása után Londonnak most újabb, még az előbbinél is kinosabb pénzügyi szenzációja van. Horne Simon, az ismert londoni bankár csődöt kért maga ellen. A csődökért azzal indokolja, hogy a vezetése alatt álló vállalatok papirjai súlyos árfolyamvesztést szenvedtek a londoni tőzsdén. A Horne-koncern érdekkörébe tartozó vállalatok több, mint hatmillió font sterling értékét képviselik s a vállalatok papirjai valóban nagy áruhányt szenvedtek, ami az egész vállalat összeomlására vezetett.

— **Életunt gazdálkodók.** Szomborból jelentik: A szombori csendőrségnek csütörtökön jelentették, hogy szerdán délelőtt Sztariszivacón és Bajmokon egy-egy öngyilkosság történt. Bajmokon Pancsics Stevan gazdálkodó követett el öngyilkosságot ismeretlen okból és mire tettét észrevették, már halott volt. Sztariszivacón Apadzsin Milan negyvennyolc éves gazdálkodó követett el öngyilkosságot. Családja távollétében felakasztotta magát és mire észrevették, halott volt. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy lelkiismeretét el volták, mert éveken keresztül egy verekedés alkalmával megölt egy embert és ezért vált meg most az élettől.

— **Mekkora hőséget bír ki az ember?** Párisból jelentik: Egy párisi laboratóriumban kísérletet végeztek arra vonatkozóan, hogy mekkora hőséget bír el az ember. Bebizonyult, hogy kísérletnek alávetett huszenhat éves egészséges ember 127 fok Celsius hőséget bírt ki száraz levegőben 20 percen keresztül. Ezalatt az idő alatt a hőmérséklete nem emelkedett a normálison felül.

— **Felakasztotta magát egy tízennyéves leány.** Molról jelentik: Szokrány Amália tízennyéves szoborlány leány néhány hét óta Tóth József molli gazdálkodó szállásán vendégeskedett. Szerdán, amikor Tóthék eltávoztak hazulról, a vendéglány az istállóban felakasztotta magát. Mire a házbeliek hazatértek, a fiatal leány már halott volt.

— **A semmitűzők helyben hagyta a rablógyilkos kőindai börtölyeségét életfogytiglani fegyházbüntetését.** Noviszadról jelentik: Csütörtökön foglalkozott a semmitűzők Romakov Jaita kikindai börtölyeségét rablógyilkossági bűnével. Romakov 1928. december 21-ikén behatolt Zvornik István kikindai püposzmester házába és a lakásban egyedül találta Zvornikét. Romakov a betegnek fekvő asszonyt fahusánggal addig verte, míg az meg nem halt, azután pedig a lakás kifosztásához kezdett. A rablógyilkos magához vett háromszáz dinárt és épen az értéktárgyakat csomagolta, amikor megzavarták és Romakov zsákmánya hátrahagyásával elmenekült. A gyilkost hamarosan elfogták és a kikindai törvényszék a lefolytatott tárgyalás után életfogytiglani fegyházra ítélte a gonosztevőt. A felelőviteli bíróság indokainál fogva helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Az államügyész és az elítelt semmisségi panaszt jelentettek be, de a semmitűzők csütörtökön elutasítva a semmisségi panaszokat, jogerőre emelte az életfogytiglani fegyházról szóló ítéletet.

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi hadbíróság csütörtökön későn este hozta meg az ítéletet *Kinderney* Pál repülőaltiszt bűnügyében, aki, mint a *Napló* mai számában más helyen közöljük, meggyilkolta Kudela Zsófia nevelőnőt, de azt állította, hogy a nevelőnőt annak kérelmére lőtte agyon.

A hadbíróság kötél általi halálra ítélte a gyilkos pilóta örmestert.

Kinderney Pál katonásan tisztelgve a legnagyobb nyugalommal vette tudomásul a halálos ítéletet. A halálraítélt három napi meggondolási időt kért arra, hogy kérjen-e kegyelmet, vagy nem.

— **Dnevnik.** Negyedik száma jelent meg csütörtökön a legújabb szuboticei napilapnak, a *Dnevnik*nek, amely régóta érzelt hiányt pótol, mert szerb nyelven szolgálja Szuboticián az egyetemes kultúra s az állam érdekeit. Amint az első számokból megítélhető, a *Dnevnik* komoly újságíró felkészültséggel és ambícióval igyekszik betölteni feladatát. A magyar olvasókörzésnek is érdeklődéssel fordul a *Dnevnik* felé, éppúgy, mint ahogy a szláv közönség is szívesen olvassa az itteni magyar újságokat, jelölve annak, hogy a kultúra egyesítő közönségében nem választ el a nyelvi különbség sem. Az újságíró kollegiális őszinte érzeléssel kívánják a *Dnevnik* szerkesztőségének, hogy hivatását sikeresen töltse be.

— **A szuboticei nemzeti vasutasok és halósok egyesületének táncmulatsága.** A nemzeti vasutasok és halósok szövetségének szuboticei egyesülete szombaton este a Bárány-szálló összes termeiben táncmulatságot rendez. A mulatság iránt nagy az érdeklődés.

— **Hatmillió dollár aranyat hoz a Mauretania.** Newyorkból jelentik: A Mauretanián újabb hatmillió dollár értékű aranyrudat indítottak utának Franciaországba, a Francia Bank címére.

— **Boszorkányégetésért kivégeztek hat délafrikai négert.** Fokvárosból jelentik: A Szvázi-tartomány bennszülött lakossága között régi habona kapott lábra: elégetik az öregasszonyokat, akiket boszorkányoknak tartanak. Az angol hatóságok erőlyes akciót indítottak a gyilkos habona ellen és mikor a múlt hét végén ismét meggyilkoltak egy bennszülött öregasszonyt, hat gyilkost statáriális törvényszék elé állítottak. A törvényszék mind a hat négert golyóhalálra ítélte. A kivégzést azonnal végrehajtották.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint részben ködös idő várható, esetleg gyenge éjjeli fagyokkal.

— **Betörtek a tobai postán.** Beeskerekéről jelentik: Toba bánati községben a postamesteri teendőket Dobra Péter ottani tanítónak felesége látja el. A tanító és a postamester nő szerdán este későn érkeztek haza s észrevették, hogy a ház kapuja fel van törve. Bementek a postahivatalba, ahol megállapították, hogy ismeretlen tolvajok hatoltak be a postahivatalba, ahonnan a készpénztárt elvitték. A pénztárban csak kis összegű pénz volt, azonban betétkönyveket és fontos iratokat őriztek ott, amit a tolvajok magukkal vittek.

— **Öléval halántékon szurta magát egy állástalan színésznő.** Kolozsvárról jelentik: Kerekes Ilona, az aradi színházban volt színésznője halántékon szurta magát egy ollóval. A mélyen behatolt olló súlyos sérülést idézett elő a koponyájában és az orvosok véleménye szerint valószínű, hogy a volt színésznő egyik szemé eldorzatul esik borzalmas tettének. Kerekes Ilona polgári pályáról lépett a színpadra. Az új szezonban már nem helyezkedett el.

— **Rémítet a Saar-vidéken.** Saarbrückenből jelentik: Több Saar-vidéki városban rémhírek terjedtek el, hogy a düszeldorfi gyilkos a Saar-vidékre tette át tevékenysége színterét és most itt fogja gyilkolni az asszonyokat és gyermekeket. A saarbrückeni rendőrfőnökség levelet kapott, amelyet állítólag a düszeldorfi rém írt. A levélben levél közli, hogy Saarbrückenbe érkezett és folytatni fogja azt, amit Düszeldorffban megkezdett. A rendőrség biztosra veszi, hogy misztifikáció a levél. Neunkirchen rendőrfőnöke szintén levelet kapott, amelyben a düszeldorfi rém új gyilkosságokat jelent be.

— **Meghalt az amerikai szenátus legöregebb tagja.** Newyorkból jelentik: O'Connor, az angol alsóház nesztorja után most meghalt az amerikai szenátus legöregebb tagja is, Francis Werren, nyolcvanöt éves volt. Évek óta ő volt már a szenátus egyetlen olyan tagja, aki annakidején részt vett a polgárháborúban.

— **Halálraítélték a szafedi pogrom tettesét.** Jeruzsálemből jelentik: Az angol törvényszék tizenegy arab bennszülött főtörtelt ítél, akik részt vettek a szafedi pogromban. A törvényszék kilenc vádlottat agyonlövésre, kettőt tizenöt évi börtönrre ítél.

— **A december elsején istentiszteletok sorrendje Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A december elsején állami ünnep alkalmából a noviszadi templomokban a következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket. Tíz órakor a helyvárosi katolikus templomban, fél tízenegykor az evangélikus, tizenegy órakor a görögkeleti püspöki, fél tízenkettőkor pedig a zsidó templomban tartanak istentiszteleteket. Este a szokolisták a Szloboda nagytermében hangversenyt rendeznek és tornagyakorlatokat mutatnak be.

— **A BSK Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Vasárnap kivételes attrakcióban lesz része a noviszadi közönségnek. A Radnicski-pályán a Beograd Sport Klub első csapata játszik barátságos mérkőzést a Radnicskivel. Ezt megelőzőleg a Postás AK és a Vojvodina I b) mérkőznek.

— **Eljegyzés.** Piszker Janka, Piszker Sándor kátyi kereskedő leánya és Baum Ivo beogradí terménykereskedő jegyesek.

— **Kegyelmet kapott a halálraítélt gyilkos bonni orvos.** Berlinből jelentik: Dr. Richter, akit a törvényszék néhány hónappal ezelőtt halálraítélt, mert megmérgezte kedvesét, Mertens asszonyt, kegyelmet kapott. A köztársasági elnök életfogytig tartó fegyházbüntetésre változtatta a halálbüntetést.

— **Áruhányás a párisi tőzsdén.** Párisból jelentik: A párisi tőzsdén szerdán nagy áruhányás volt, amely úgy a francia, mint az idegen papirokat magával ragadta. A Matin az áruhányt a newyorki tőzsde összeomlásával hozza kapcsolatba, mely az európai piacokra is kihatott és erősen érezeti hatását a londoni, amsterdami, brüsszeli és különösen a berlini piacon. A Matin hangsúlyozza, hogy Franciaország belső gazdasági és pénzügyi állapota és a francia pénzpiac helyzete semmivel sem indokolja a bekövetkezett áruhányást.

— **Betörtek a budjanovci postahivatalba.** Noviszadról jelentik: A Rumától nyolc kilométerre fekvő Budjanovci község postahivatalába ismeretlen tettesek betörtek és a hivatalban talált készpénzt, valamint az értékeket elrabolták. A csendőrség szélezkörű nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

— **A gyilkos hajmoki kereskedőségét bünpere a semmitűzők elítélt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitűzők csütörtökön foglalkozott Wischer Ferenc hajmoki kereskedőségét gyilkossági bűnével. Wischer ez év március 6-ikán agyonlőtte Gunic Djeno hajmoki lakost. A szuboticei törvényszék július 3-ikán tárgyalta a bűnpert. A gyilkos kereskedőség azzal védekezett, hogy önvédelemből használta fegyverét. A szuboticei törvényszék étvéi fegyházra ítélte Wischert, a felelőviteli bíróság azonban három évre szállította le büntetését. A semmitűzők most elutasította Wischer semmisségi panaszait és ezzel a gyilkos kereskedőségét háromévi fegyházbüntetésre jogerős lett.

Dr. Mogyosy Irma belgyógyász Noviszad, Wienbe és Párisba tanulmányutra utazott.

— **Rablótámadás egy malomban.** Beeskerekéről jelentik: A Beeskerek közelében levő Klarija községben szerda este tíz óra tájban véres rablómerénylet történt. A községben levő Borjanovics-féle gőzmalomba rablók hatoltak be és ki akarták fosztani a malom irodáját. Putnik Milan éjjeli őr észrevette a gyanus zajt, amit a rablók ütöttek s az irodához közeledett. Mikor meglátta, hogy ott idegenek vannak, rájuk kiáltott, a rablók azonban közrefogták, összeszurkálták és azután elmenekültek. Az éjjeli őr sérülései életveszélyesek. Beszállították a beeskerei kórházba. A rablókat a csendőrség nyomozza.

Szívógázmotort

16-20 PS erősségben, 'agenerátorral megvételre keresek

E ktr. e. a Centrala (Ing. Dorner), Ridjica, Bácska

— December elsején istentisztelet a noviszadi zsidó templomban. Noviszadról jelentik: A december elsején állami ünnep alkalmából a zsidó templomban az ünnepélyes istentisztelet délelőtt fél tizenkét órakor lesz Popovics Dáka báb és Misovics Vidoe bábucyettes közölték a hitközséggel, hogy az istentiszteleten meg fognak jelenni.

— A szuboticei rendőrség fellivása az üzlettulajdonosokhoz. A szuboticei rendőrség — mint ismeretes — felhívta az üzlettulajdonosokat, hogy üzleteikben az üzlet zárása és nyitása idején feltüntetni táblát kell kifüggeszteni, amelyet előzőleg a rendőrség látta meg. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy ismeretlen egyének azt híresztelik, mintha a rendőrségen csak nyomtatott szövegű táblákat láttamoznának, továbbá tudomására jutott az is, hogy ezeket a nyomtatott szövegű táblákat drága áron így akadják a kereskedőkre rákényszeríteni. A rendőrség épp ezért közli az üzletek tulajdonosaival, hogy mindenféle keménypapírról készült és szabályszerűen, alamplyven kiállított táblát láttamoznak, tekintve nélkül arra, hogy a tábla szövegét kézzel írják-e vagy sem. A rendőrség a nyomtatott táblákkal hálázó egyének ellen eljárást indít és felkéri az érdekelteket, hogy aki tud ilyen hálázókról, jelentse nyomban a rendőrségnek (II. emelet, 107. számú szoba).

— Lutsch Ferenc becskerekli zeneszerző új tangója. Becskerekéről jelentik: Lutsch Ferenc, az ismert nevű becskerekli zeneszerző új tangó komponált, amely most jelent meg Bécsben, a Wiener Phönix Verlag kiadásában. A tangó címe »Sei wieder gut« és a szöveget Eisner Rudolf, az ismert osztrák író írta. Lutsch Ferenc új tangóját a bécsi közönség nagy szeretettel fogadta és minden zenekar vagy sem. A bécsi lapok nagy elismeréssel írtak a becskerekli muzsikusi tangójáról. Lutsch Ferenc tangója már Jugoszláviában is forgalomba került.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— A noviszadi vadászegylet szlávja. Noviszadról jelentik: A noviszadi vadászegylet december huszonhatodikán Szent Eustátia napján tartja házi véd-szentjének ünnepét. Szent Eustátia körülbelül megfelel a katolikus naptár Szent Hubertusnak. Eustátia a legenda szerint római hadvezér volt, aki vadászat közben egy fehér szarvassal találkozott, amely megszólitotta és kérte, hogy ne ölje meg. A noviszadi vadászegylet házi véd-szentjének szlávját társasvacsorával ünnepli meg. A noviszadi vadászegylet ezenkívül vízivadászatra is készül, minthogy meghívást kapott a bánáti Oporó község vadászaitól, amelyben vízi vadászatra hívják meg. A vadászegylet úgy határozott, hogy megvárja az értesítést a vízivadász huzásáról és ha idősebbé válik, az egyet testületileg részt vesz az opovói vadászaton.

— Átadták a szuboticei ügyészségnek a borgosi gyilkost. Vasárnap éjjel, mint megírtuk, halálos végű verekedés történt Horgoson. Valkovics Kolomán fiatal borgosi legény biciskával leszúrta haragosát, Bogási Antunt, aki belehalt seibe. Valkovicsot letartóztatták és csütörtökön bezárást kaptak a szuboticei ügyészség fogházába.

— Elítelt leányszökte:ök. Mitrovicáról jelentik: Turkaj Sztevan nikincii legény eljegyezte Katicics Anna husz éves slunjai leányt, aki Nikincin napszámában dolgozott. Közben Turkaj bevonult a katonasághoz, de onnan is szorgalmasan írt a leánynak. Ez év tavaszán akarták megtartani a lakodalmat. Turkaj vissza is jött Nikinciro, de a leány közben elhidegült tőle és felbontotta az eljegyzést. Turkaj Sztevan erre elhatározta, hogy elhagyja a leányt és amikor az még két másik leánnyal a rópa-földéken dolgozott, Spehar Tadija és Cvetkovics Jozsif legényekkel megleszte a leányt, akit a három legény felkapott, kocsira rakott és elrabolt. Turkaj Sztevan a leánnyal elmenekült, azonban a csendő-örök még idejében utolérték a leányrablókat és elvették tőlük a leányt. A mitrovicai törvényszék Turkaj Sztevan háromévi, két legénytársát pedig két-két évi súlyos börtönrre ítélte. Az ügyész megnyugodott, az elítéltek felebezttek. Az elítelt Turkaj Sztevan néhány nappal ezelőtt esküdt meg egy másik leánnyal, míg Katicics Annát, aki miatt most három évi börtönt kell el-szenvednie, egy másik legény a napokban — szöktette meg.

Ne kinezsa gyermekeit a közön-séges, nyúlós csukamájolajjal,

hanem adja nekik

JEMALT-ot,

ezt az arany-sárga port 80% csukamájolajjal és száraz malátával, amelynek tépárteke ma már általános ismert.

Kapható gyógyszerárúházaiban és drogériáiban

Látogatás egy sirnál

Most még jobban fáj fel bennem az emléke, mint eddig. A napokban lesz egy éve, hogy örökre elmentül tőlünk drága Nikolám. Emlékszem, vasárnap délelőtt volt, mikor elért hozzánk a hír: Fischer Miklós újságíró, aki Mikos Flóris néven egyik legmélyebben érző és a legszebben író ember volt ezen a tájon, huszonnyolc éves korában az Irgalmas Nővérek zagrebi kórházában meghalt. Akkor éreztem először teljesen át testvér, hogy ki voltál és mi voltál közöttünk, akik a fényt keressük.

Két nap múltán volt a temetésed, amelyen összesen öt ember vett részt. A *Jutarnji List* egyik munkatársa szép bucsuzatot mondott fölötted és mint ilyenkor szokás, kollégáid nevében fogadalmat tett, hogy a zagrebi újságírók nem felejtik el, hanem minden ősszel kijönnek sírodhoz. A vajdasági sajtóban is szépen elparantáltak. Aztán elcselejtettek. Csak néhányan emlékezünk rád, ha összejövünk és fáj, hogy nincs közöttünk két okos szemed és sápadt arcod.

Nyárutóán a két Alpok mellől jöttem haza és hogy meglátogathassalak, félnapra kiszálltam Zagrebba. Tikasztó, meleg délután volt, mikor villamosmal felutaztam a Mirogoj-ra. A 9-es mező 167-es számú sírját csak hosszas keresés után találtam meg. Láttam ott, hogy temetésed óta nem járt nálad senki. Sírdombod kopár, elhagyott romhalmaz volt. Virág nem díszítette, gaz nem nőtte be. Olyan volt, mintha nem tartozna hozzád senki. Kis csokor havasi gyopár volt nálam, azt helyeztem sírodra. Aztán hazajöttem Szubotícára. Nyolc nap előtt ismét Zagrebba jártam. Csunya, esős, csatagos novemberi délelőtt volt. Szomorúság és kőd ült a városban. Sokáig nagyon sokáig kerestem a »Polje 9« táján, de nem találtam meg sírodát. Pedig már jártam ott egyszer, tehát jól emlékszem a helyére. Nagyon rosszul esett, hogy nem találak és már el akartam menni, mikor két szegényes proletárral között megbotlottam és a székü kiestt kezemből. Korhadt fadarab fekküdt lábaim előtt, rajta fekete pléh-tábla ezzel a szöveggel:

NIKOLA FIŠER

Umro 1. XII. 1928.

Br. 167.

Nagyon fájó volt ott állni egyedül, egészen egyedül és csak érezni, hogyan csorognak végig arcomon a könnyek.

M. I.

— Nyomiatlanul eltűnt egy szrobobrani legény. Hat héttel ezelőtt Szrobobránból Bertok János tizen-nyelc éves szrobobrani földműves. Bár a rendőrség hosszabb ideje erőlyes nyomozást folytat, de nem sikerült Bertok István nyomaira akadni.

— Az ókatholikusok templomát építenek Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az ókatholikus hitközség vezetősége Csercsék Gusztáv ókatholikus lelkész elnökletével a napokban ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy Noviszadon templomát építenek az ókatholikus hívők számára. A határozatról beadványban értesítették Noviszad várost azzal, hogy az építendő templom helyét később fogják megjelölni. A városi tanács a legközelebbi napokban foglalkozik az ókatholikus hitközség beadványával.

Dr. Balog Ernő sebész orvosi rendelőjét Kralja Aleksandrova ulica 4. (Rossija Fonciere-palota) I. emelet helyezte át. Telefon 6—18.

— Új ügyvédek. Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság mellett működő ügyvédvizsgáló bizottság előtt Dragoljević Jován kikindai és dr. Szlavicsok Matija prelogi ügyvédjelöltek szerdán sikerrel tették le az ügyvédi vizsgát.

— Működvelőadás Petrovaradiban. Petrovaradindból jelentik: A petrovaradini Gradjanski Sport Klub működvelő gárdája december elsején este a Frankopán vendéglő nagytermében előadja Moller »Fősvény« című komédiáját. Az előadás után táncmulatság és tombola lesz.

Árt-e a dohányzás a fogaknak? Ha a dohányzás — a pipálást kivéve — nem is jelent közvetlen veszélyt a fogakra, de közvetve gyakran jelentkezik káros hatás. A dohányfüstben levő, nem teljesen elégett gázok és anyagok barnás-fekete réteg alakjában rakódnak le a fogakra és így keletkeznek az úgynevezett dohányos fogak. Ez a réteg elcsigti a fogkő fokozottabb lerakódását, ami már gyakran súlyos fog- és állkapocsbajoknak (alveolar-pyorrhoe, paradentose) szokott előidézője lenni. Az ilyen bajoknak csak rendszeres szájjápolással vehetjük elejét. Dohányosoknak a Pebecco-fogpászt ajánlhatók, mint különleges fogtisztító szer.

— A méregkeverő Daba Anujkát és társait Noviszadra szállították. Noviszadról jelentik: A noviszadi felbívíteli bíróság pénteken tárgyalja Baba Pistonja Anujka, a kilencvennégy éves méregkeverő és négy társa hümpert. A pancsevői törvényszék, mint ismeretes, Baba Anujkát tizenöt, Momirov Szimat tizenöt, Momirov Sztanat és Szoiát életfogytiglani, Milinkov Ljubicat pedig nyolcévi jegyháza ítélte. A vádlottakat erős csendőri fedezet mellett csütörtökön Noviszadra szállították. A vasuton nagy tömeg várta a méregkeverő banda tagjait. Baba Anujka, aki feltűnően jókedvű volt, kijelentette, hogy bízik a felmentő ítéletben.

Ingyenes háziparl tanfolyam Szubotícán. Néhány év előtt nagy és oszlatlan sikere volt annak a perzsa-szönyegkészítő tanfolyamnak, amelyet Nagy Péterné, okleveles kézimunkatanárnő rendezett a Nép.Vörben. Számos tanulója közül többen azóta is az ott elsajátított ügyességgel és szaktudással keresik kenyerüket, viszont urileányok és asszonyok könnyen és olcsón díszíthetik otthonukat olyan értékes szönyegekkel és párnákkal, amelyeket büszkén és joggal mutogathatnak, mint a maguk művét. Nagy Péterné nem kenyer-keresetből, hanem a szép munka iránti lelkesedésből, foglalkozik ezzel a tanítással, éppen ezért elhatározta, hogy legalább husz látogató jelentkezése esetén újra tanfolyamot rendez, amelynek résztvevői pusztán az általuk felhasznált anyag, továbbá a helyiség, fűtés és világítás címén fizetnek 300 dinárt, míg a tanáró által adott nyersanyagból készült szönyeg vagy párna, kép, stb. a tanuló tulajdona, megtarthatja vagy eladhatja tetszése szerint. A tanfolyam a jövő év januárjában nyílik meg, ha megfelelő számú jelentkezés akad. Nagy Péterné még arra is vállalkozott, hogy tehetséges és szegénysorsu tanulókat teljesen ingyen lát el a szükséges nyersanyagokkal. Jelentkezéseket mámost is elfogad A Munka gazdasági hetilap szerkesztősége (Szubotica, Knjaza Mihajla ul. 2). A tanfolyam időtartama mindössze két hét.

— Kézrekerült tolvaj. Becskerekéről jelentik: Dr. Rajics Tosa becskerekli ügyvéd, volt képviselő lakására néhány nappal ezelőtt betörték és nagymennyiségű ruhaneműt vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást és sikerült is elfogni a betörtő Zagrebban Kovács István becskerekli napszámos személyében. Kovácsot Becskerekre fogják szállítani.

Téli trikó-alsóruha (Jäger) a legnagyobb választékban és legújanyosabb áron Klein Jenőnél Noviszad, Vel.-Becske-rek, Szentá

13376

— Halálozás. Kikindáról jelentik: Kolb Vilmos nyugalmazott tanító szerdán meghalt. Kolb több német lapnak volt munkatársa. Csütörtökön temették el nagy részvét mellett.

Reményi fotóművész Rudićeva ulica 4. alatt művészi fényképeiből rendezett műtermi kiállítása megnyílt, a kiállítás bármikor megtekinthető az emeleten.

Epe- és májbetegségeknél, epekö és sárgaság eseteiben a természetes »Ferenc József« keserűvíz a hasi szervek működését élelnebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a »Ferenc József« vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorrra isszuk. Kapható gyógyszerárúházaiban, drogériákban és fűszer-üzletekben.

8

Az állami osztálysorsjegyek sorajátékának fő huzásai december 2.-ig tartanak Huzás mindennap!

A huzások eredményeit mindennap közölni fogjuk Lepadat és Jovanovics sorsjegyfőárusítók, Subotica

1326

A november 27-iki huzáson a következő számok nyertek:

2.000 dinárt nyert: 8963, 15259, 18486, 24773, 30351, 34305, 49172, 54969, 59521, 64713, 66760, 71949.

500 dinárt nyert: 4614, 19, 7726, 62, 74, 99, 8044, 54, 93, 9610, 10549, 62, 83, 93, 98, 11969, 81, 15254, 63, 15558, 77, 95, 17106, 8, 17499, 18696, 24428, 95, 24769, 76, 28305, 26, 65, 72, 32705, 33728, 33, 35035, 42, 92, 40370, 40408, 43, 77, 93, 97, 46537, 47734, 39, 48899, 49233, 65, 78, 49977, 51509, 16, 20, 54951, 55, 81, 58524, 48, 69, 75, 76, 58963, 60027, 64, 62967, 66003, 67927, 49, 75, 77, 71206, 26, 63, 80, 71946, 73382, 91, 400, 78402, 78901, 80788, 800, 81082, 93, 83101, 63, 77, 81, 83589, 84128, 86177, 97, 86850, 91145, 91802, 98, 96382, 98743, 78, 88, 99118, 53, 69, 105356, 78, 108002, 7, 116334, 61, 113102, 115001, 7, 12, 46, 116233, 65, 73, 118762, 64, 120814, 52, 61, 80, 122907, 67, 83, 123234, 36, 48, 62, 65, 69, 124305, 8, 53, 57, 71, 78, 124637, 45, 63, 57, 700.

FIGOL

SZÍNHÁZ

A Liliom Beogradban

Zsvolt ház közönsége tapsolt Molnár Ferenc mesejátékának

Beogradból jelentik: A Nemzeti Színház kedden este mutatta be Molnár Ferenc világhírű színpadi legendáját, a *Liliomot*. A premier estélyén a nézőtér igazi *theatre puré* képét mutatta, irakkos és szmokingos férfiak és ékszerektől csillogó estélyi ruhás hölgyek töltötték meg a páholyokat és a földszinti széksorokat. Zsvolt ház előtt gördült fel a függöny és a publikum mindvégig lélekzavarázóan leste Molnár örökszép költeményének fordulatait. A felvonások végén a közönség szünni nem akaró tappal köszöntötte a darab kiváló beogradi szereplőit és számtalanszor hívta őket a függöny elé.

A közönségsikernek semmivel sem marad mögötte a sajtósiker. A *Vremeben Alekszics Dragan*, a pompás iudiciumu és tekintélyes színházi kritikus négyhasábos tanulmányban számol be Molnár darabjának beogradi előadásáról, elemzi a darab szerkezetét, tendenciáját, sorra veszi az egyes figurák jellemét és konstrukcióját, majd az előadásnak szentel szép sorokat.

A *Liliom* címszerepét *Zlatkovics* alakította Beogradban. Színészi teljesítményéről Alekszics recenziójában megállapítja, hogy az minden tekintetben megfelel a szerző intencióinak és a darab furcsa könnyességű *couleurjének*. A végletekig átélte a nehéz szerepet és alakításából nemes zengéssel hangzott ki a komoly, alapos studium. Játéka felvonásról-felvonásra jobb lett, mintha fokozatosan sodródott volna Molnár mesevilágába.

Julikát *Riznic* kisasszony játszotta. Pompás volt a szegény kis cselédnő figurája úgy maszkban, mint játékban emberi közelségbe hozta és alakításával frenetikus tetszésnyilvánításokat váltott ki a publikumból. A darab egyéb jelentősebb szerepei *Szobics*, *Dusanovics*, *Mikulics* és *Novakovic* kezében voltak. Valamennyien stílusos művészettel illeszkedtek a darab hangulatába.

A rendezés tökéletesen érzékeltette azt a fantasztikus világot, amelyben Molnár hősei élnek és meghalnak. A mennyei részek szcenikai megoldása különösen kitűnő volt. A darabhoz *Zsedrinszki* tervezett a cselekménnyel harmonizáló díszleteket.

Opera előadással kezdődik a szuboticeai színházi szezon

Megalakul a dunai bánóság színtársulata

Szubotica város illetékes körei a téli szezon küszöbén arra törekednek, hogy biztosítsák néhány színtársulat szuboticeai vendégszereplését. Az eddigi jelek szerint Szuboticeának ebben az évben sem lesz intenzív színházi élete és mindössze néhány opera, operett és drámai előadásról és hangversenyéről lehet szó.

Az eddigi tapasztalatok alapján megállapítható, hogy Szubotica egyedül nem tarthat el állandó színtársulatot, hanem csak a többi városokkal együtt.

Az utóbbi időben felmerült az a terv, hogy az egész dunai bánóság részére egy nagy színtársulatot szervezzenek és ez a színtársulat a *dunai bánóság színtársulata* nevet viselné. Ebben az irányban komoly megbeszélések folytak illetékes személyek között. A színtársulatnak drámai és operettesoportia lenne. A drámai színtársulat székhelye Noviszad, az operett színtársulat székhelye pedig Szubotica volna, tekintettel arra, hogy Szuboticeának elsőrangú, nagy zenekara van. Ez azonban csak kombináció és a részletkérdésekről még nem tanácskoztak. A dunai bánóság színtársulat kéthetes vendégszerepléseket rendezne Szubotican, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Beeskereken, Vrsacon, Kragujevácon, Smederevóban, Pozsarvácson és esetleg más helyeken is.

Az ideai szuboticeai színházi szezonra vonatkozólag a *Napló* munkatársa a következőket tudta meg:

Néhány nappal ezelőtt Szubotican tartózkodott *Hrisztics Szeván*, a beogradi opera igazgatója. Hrisztics átutazóban volt Bratislavára, ahol az ottani operában csütörtökön este mutatták be *»Szuton«* című operáját. Hrisztics Szeván felkereste *Lepedti Iliját*, a Városi Takarékpénztár és a Városi Színház igazgatóját, akivel hosszasan tanácskozott. Hrisztics Szeván ígéretet tett, hogy a beogradi opera december 18-ikán Szubotican fog vendégszerepelti és ezzel megkezdődik a szuboticeai színházi szezon.

a legkittünőbb házlszer a bél és gyomor mindennemű megbetegedései ellen. — Gyógyerejü tengeri növényekből és fűgéből készül. — Készíti és postán szétküldi Dr. SEMELIC gyógyasztár, Dubrovnik 2. Ára füvegenkint 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár.

A jövő év elején meghívják Szubotica-ra a királyi zagrda százhusz tagu zenekarát. Más hangversenyek rendezéséről, valamint bécsi színtársulat vendégszerepléséről is szó van, de ezekben az ügyekben még nem történt döntés.

A Noviszad-oszijekai színtársulat drámai együttese most dalmáciai körutra megy és onnan csak a tavasszal tér vissza. Valószínű, hogy drámai előadások a tavasz előtt nem is lesznek Szubotican és a színtársulat csak májusban jön vendégszerepelti.

KÖZGAZDASÁG

Évenként háromszáz millió dinárt költ Jugoszlávia lakossága piperecikkre

A hazai kozmetikai és illatszeripar a vámpolitikai viszonyok miatt nem tud versenyezni a külföldi áruval

Érdekes statisztikai kimutatás jelent meg az egyik zagrbi lapban. A kimutatás szerint az országban évenként átlag háromszázmillió dinárt költenek kozmetikai és illatszercikkre. Ez annál érdekesebb megállapítás, mert egy másik statisztikai kimutatás szerint iparilag előállított fehérműt a lakosság husz százaléka használ, a többi házi készítményekkel elégszik meg, ezzel szemben pipere és kozmetikai cikkekre az ország lakossága ötven százalékkal többet költ, mint fehérműre.

Nemzetgazdasági szempontból ez a megállapítás aggasztó, mert míg a fehérműiparban a belöldi szükséglet legnagyobb részét a belöldi ipar fedezi, addig kozmetikai és illatszercikkben a belöldi ipar a szükségletnek csak huszonnégy százalékát fedezi, hetvenhat százaléka pedig a külkereskedelmi mérleg terhére esik.

A belöldi ipar a kozmetikai szakmában az utóbbi években harminc százalékkal növelte termelését. Az utóbbi időben ugyanis a falun feltűnően emelkedett a piperecikk-fogyasztása, de itt persze olcsó és gyenge minőségű árurol van szó. A városi közönség még mindig a külföldi gyártmányokat favorizálja, annak ellenére, hogy sok ilyen cikkben a belöldi márka egyenrangú a külföldivel. Sok esetben csak kedvezőtlen válmintézkedések az oka annak, hogy a belöldi gyártmány nem teljesen versenyképes a külföldivel. A helyzet illusztrálására itt közöljük a különböző szappanfélék kereskedelmi és előállítási viszonyait:

Jugoszláviába évenként behoznak huszonhét vagon finom toalettszappant és pedig két vagon Amerikából, öt vagon Ausztriából, két vagon Angliából, tizenkettőt Franciaországból, egyet Olaszországból, kettőt Magyarországból és három Németországból. A belöldi finom toalettszappangyártás évi hetvenhárom vagon tesz ki. Ebből tíz vagon a glicerinszappan, huszonnégy a kokuszszappan és tizenegy a borotvaszappan. Mosószappanból importálunk tizenöt vagon, tizenegyet Franciaországból és negyvet Angliából.

A belöldi ipar külföldről a következő nyersanyagokat hozza be: háromszáz vagon fagyut és ötven vagon kokuszolajat. Belföldön beszerez százhusz vagon fagyut, negyven vagon különféle olajat és negyven vagon zsirt.

Mosószappanban a belöldi ipar csaknem teljesen kiszorította a külföldi terméket, mert a belöldi termék mindenképpen egyenrangú a külföldivel. A toalettszappanban a belöldi gyártmány a legtöbb esetben egyenrangú a külföldivel, de a fogyasztók szimpátiáját mégis a külföldi márka vonzza a tetszősebb kiállítás miatt. Ha ügyes vámpolitikával a belöldi termelőknek lehetővé tennék, hogy a külföldről olcsón behozhatnák a hatásos csomagolási anyagot, a közönség rövidesen átpártolna a belöldi áruhoz.

A külföldi cikkek elterjedtségének oka az óriási reklám, amely nagyobb tökélet igényel. Maga a belöldi áru minőségileg csaknem egyenrangú a külföldivel és árban is olcsóbb, de a reklám szűgesztív hatása mégis győz.

Az illatszeriparban a belöldön sokat fejlődött a kolnivi és más illatszer gyártása. Itt is minőségileg egyenrangú termékekről van szó, de a belöldi ipar mégis nagy nehézségekkel küzd. Így például a speciális parfümüvegek behozatala ötven százalékkal megrágitja az árut. Ami pedig az alkoholt illeti, annak egy literje Párisban három és fél frankba (hét dinárba) kerül, amellet, ha exportcikknek gyártására szolgál, adómentes nálunk pedig egy liter szesz negyvenyolc dinárba kerül.

Miképp lehetne enyhíteni a mezőgazdasági válságon?

A vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége terjedelmes jelentésben jelöli meg a megoldás lehetőségeit

A vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége, mint ismeretes, vasárnap tartotta meg Beogradban ezévi rendes közgyűlést, amelyen dr. *Pantovics Robert* főtitkár terjedelmes jelentésben számolt be a vajdasági pénzüintézetek és bankok, továbbá az egész Vajdaság gazdasági helyzetéről.

A terjedelmes jelentés több részre oszlik és különös érdeklődésre tarthat számot a jelentésnek az a része, amely a vajdasági mezőgazdaság helyzetéről közöl érdekes adatokat. A mezőgazdaság — mondja a jelentés — az ország lakosságának legfőbb gazdasági és foglalkozási ága és így a gazdálkodó egyuttal az ország legnagyobb fogyasztója is. A gazda termelési és fogyasztási kapacitásától függ a gazdasági élet minden más ága és így elsősorban a kereskedelem, a gyártás és az ipar.

A jugoszláv mezőgazdaság fejlődésében a háboru vége óta két szakaszt lehet megállapítani. Az első szakasz a mezőgazdaság 1918—1924-ig terjedő fejlődését foglalja magában. Ebben az időben minden mezőgazdasági termés számára kitűnő konjunktura volt és a kivétel minden irányban kedvezően fejlődött. A világpiacon azonban egyre nagyobb termésmegkhalmozódott fel. Kimondottan ipari országok a legnagyobb figyelemmel gondoskodtak a mezőgazdaság ellátásáról és ennek tulajdonítható, hogy a gyártási

protekciónizmus mellett az agrárprotekciónizmus is mindinkább észlelhető volt. Ekkor jelentkezett Amerika hallatlan mennyiségű mezőgazdasági termékével és ez a körülmény indította meg a legnagyobb versenyt, amelynek nyomán a mezőgazdasági termények árai rohamosan visszaestek.

A Bukarestben megtartott nemzetközi mezőgazdasági kongresszus megállapítása szerint a mezőgazdasági termékek indexszáma 135,5, míg ezzel szemben a mezőgazdasági termelési költségek indexszáma 149 és a mezőgazdák szükségletének indexszáma 170. Ezeket a megállapításokat a bukaresti kongresszus az 1927. és 1928. évi adatok alapján állapította meg és ma már az indexszámok közötti eltolódás még nagyobb, miután a mezőgazdasági termékek ára azóta rohamosan visszaesett.

A gabonaneműk mai ára aranyparitásban nagyjában megfelel a háboru előtti békeáraknak, ezzel szemben azonban köztudomású tény, hogy az aranyvásárlási ereje a háboru előtti idővel szemben harminc százalékkal kisebb és így a mezőgazdák szükségleteik beszerzésére lényegesen nagyobb összegeket kell kiadniok. A mezőgazdasági üzemek intenzívhéttelére sokkal több mezőgazdasági terményt kell áruba bocsájtani. A szaporulat azonban nem kell, hogy jelentse egyuttal a termelési költségek mezna-

gyobrodását, mert a gyáripar feladata lehetővé tenné a mezőgazdaságnak a termelés fokozását, anélkül, hogy ezzel egyidejűleg a költségek is szaporodjanak. Az a körülmény azonban, hogy a gabonaárak erősen visszahanyatlottak, míg a mezőgazdák szükségleti cikkjeinek ára emelkedett, az egész világon a mezőgazdaság súlyos válságát idézte elő. Északamerikában például 1922-től 1925-ig terjedő időben több mint 25.000 farmer került csődbe és több mint három millió ember volt kénytelen farmját elhagyni.

Nálunk 1928-ban és 1929. első felében a gabonaárak jóval a világparitáson felül állott, ami lehetlenné tette a kivitel, de május óta az árak erősen visszaestek és ezzel a nagy árhanatálással összefüggésben már olyan hangok voltak hallhatók, hogy a mezőgazdaság hagyjon fel a buzatermeléssel és ehelyett más mezőgazdasági cikk művelésével foglalkozzon, miután már annak a lehetőségét is előre lehetett látni, hogy a buzaárak a termelési költségek alá süllyednek.

A vajdasági bankok és pénzintézetek szövetsége mindenképpen állást foglal ilyenirányú hangulatkezelés ellen és ezt azzal indokolja, hogy azoknak a száma, akik buzatáplálékból látják el élelmiszerszükségletüket, egyre nagyobodik. Így például Japánban a buza népességügyi cikk lett, noha a legújabb időkig a búzát ott nem is ismerték, hasonlóképpen Németországban a buzaíránti érdeklődés a roszfogyasztás nagy hátrányára egyre nagyobb mérvet ölt és a buza fogyasztás kérdése világprobléma lett, amellyel már az 1927-ben Rómában megtartott nemzetközi mezőgazdasági kongresszus behatóan foglalkozott és intézkedéseket tett a buzatermelés és a buza fogyasztás emelésére. Olaszországban ez a mozgalom oly erős, hogy buza-harcnak (Bataglia del grano) nevezik. Eduard Bauer, a hírneves német nemzetgazda, ezt a mozgalmat a békéért való harcnak mondja. Hasonló módon iparkodik Oroszország is fokozni buzatermelését és amíg 1921-ben 21.900 hektár volt búzával beültetve, 1924-ben 56.800, 1925-ben 107.100, 1926-ban 481.000 és már 1927-ben 1.000.000 hektár volt búzával beültetve. Tengerentúli országokban a buzatermelés extenzív földmegtüvelési módon történik és hektáronként 8-10 méter-mázsát hoz. A buzatermelésnek ez a módja azonban csak óriási területeken a legmodernebb segédesszközök alkalmazásával és a legalacsonyabb termelési költségek mellett lehetséges. Az eképen termelt buza a világpiacon a legnagyobb versenyt támasztja és az európai mezőgazda ennek a versenynek csak úgy tud szemébe nézni, ha a mezőgazdaságot a legintenzívebb rendszerrel folytatja, műtrágyával dolgozza meg a földet és egységes típizált elsőrangú buza fajtaikkal ülteti be a földjét. Csak akkor lesz az európai mezőgazda termelése versenyképes a tengerentúli termelőkkel szemben, ha sikerül hektáronként 40-50 méter-mázsás eredményeket elérni.

Jugoszláviában a mezőgazdasági megművelés a két fentemlített megművelési rendszer között a közép-úton van. Nálunk a földmegtüvelés extenzív módon történik, anélkül, hogy nagy területeket vennének erre a célra igénybe, vagy kizárólag legmodernebb segédesszközöket alkalmaznának. A jugoszláv gazda ugyanolyan kis gazdaságok felett rendelkezik, mint a nyugateurópai gazdálkodó, de míg ezek 40-50 méter-mázsát termelnek hektáronként, nálunk a termelés 10-15 méter-mázsás között mozog. Emellett nálunk 160-féle gabonaműt termelnek és a jugoszláv gabonát, csak a bécsi, budapesti és brailai elevátorokban tisztítják meg és kerülnek idegen néven a világpiacon.

A buzatermelés fokozására irányuló minden mozgalom ellenére Európa buza termő országai egyre nagyobbodó buza deficitet mutatnak. Ilyen körülmények között a jugoszláv buza kivitelére mind nagyobb lehetőség kínálkozik, annál is inkább, mert a mi buzafeleslegünk csak kis részben tudja az európai szükségletet fedezni. A problémát csak a mezőgazdaság intenzív betéttelével lehet megoldani és ezenkívül a buza standardizálásával, a kártékony betegségek leküzdésével, a szövetkezeti rendszer kiépítésével, hosszulejárati mezőgazdasági hitelek engedélyezésével és a mezőgazdaságot támogató kedvező külkereskedelmi szerződések kötésével.

A privilegizált Agrárbank létesítése révén hatalmas lépéssel előbbre jutott a mezőgazdasági válság megoldásának kérdése. A legutóbbi termés eredmények, tengerit kivéve, kielégítőek és az átlagos termés hozam hektáronként 14,8 méter-mázsát tett ki, míg a buza minősége hektoliterenként 78-80 kilót tett ki két százalék hulladékkal.

A komlótermés 1928-ban aránylag kedvező volt és a szedést követő első hónapban az ár is megfelelő volt és a termelők egy része a komlót métermázsánként három-ezer dinárért el tudták adni. Sajnos később erős áresés következett be ezen a téren is és a termelők kénytelenek voltak komlójukat ötszáz-hatszáz dinárért eladni. 1929-ben is jóminőségű komló termelt, de az árak annyira visszaestek, hogy nem fedezték a szedés és a szállítás költségeit. Ennek tulajdonítható, hogy a Vajdaság és a Szerémség komlótermésének kétharmada leszedetlen maradt. A komlótermelés a Vajdaságban az utóbbi három évben háromszázmillió dinár kárt szenvedett.

Árlejtések. A noviszdai kereskedelmi és iparkamara értesítése szerint az állami hivatalok legközelebb

KOMPLETT LAKÁSBEREDEZÉS
D.48.000.-

TEL. 229

BUTORHÁZ
J. BOZIC
OSIJEKI
ŽUPANIJSKA ULICABR. 2.

TEL. 229

KOMPLETT LAKÁSBEREDEZÉS
D.10.000.-

következő szükségletek fedezésére tartanak árlejtést: A noviszdai technikai szekció november 30-án nyilvános árlejtést tart a rumenicei és a római sáncok felől vezető állami utak kövezésére. December 11-ikén a noviszdai technikai szekció a vámpénztári épület ablakainak javítására tart nyilvános árverést. A szubotici Tiszadivízió parancsnokságának gazdasági osztálya december 2-ikén nyilvános árlejtés útján fedezi le a szubotici garnizon huseállítását 1930. január 1-től március 31-ig.

A brüsszeli nagyvásár. A kereskedelmi minisztériumból nyert értesítés szerint a XI. brüsszeli kereskedelmi nagyvásárt jövő évi április hó 2-ikától 16-ikáig tartják meg.

SPORT

Szombor—Szubotica ping-pongverseny. Vasárnap Szombor—Szubotica városközi mérkőzés lesz Szubotican, amely iránt a ping-pong kedvelők között nagy az érdeklődés. Külön érdekessége a versenynek, hogy a szomboriak között szerepelni fog Konyovics bajnok is, azonkívül Krebsz és Steiner, a szomboriak erőssége. Így Szubotica ping-pong csapatának, amely Kun-Szabón és Baksán kívül teljesen új erővel fog szerepelni, erős küzdelemben lesz része. A verseny vasárnap, december 1-én délután három órakor kezdődik. A versenynek propaganda jellege van, beléptidij nincs.

Másfél hold játszóteret kap a várostól a szentl Radicski Sport Klub. Szentlőrá jelentik: A Radicski Sport Klub a városi tanácshoz fordult, hogy futballpályának alkalmas teret kapjon. A gazdasági bizottság szerdán délután tartott ülésén elhatározta, hogy másfél hold területet ad a Radicski Sport Klubnak évi négyszázötven dinár bérösszegért.

Az apatini Tri Zvezde SK nyilatkozata. A következő nyilatkozat közlésére kértek fel bennünket: Nagy-rabecsült lapjuk ez év november 25. számában a JNS közgyűléséről szóló cikkben olvastuk, hogy Lovrinesics ur, oszjeki kiküldött a mi egyesületünket azzal vádolta, hogy professzionista alapon játékosokat csábítottunk. Ezzel kapcsolatban igen kérjük a tekintetes Szerkesztőséget, hogy b. lapjukban sziveskedjenek leközölni azt a kijelentésünket, amely szerint az apatini »Tri Zvezde« egyesület visszautasítja Lovrinesics ur állítását és azt valótlanának minősíti, ha bizonyítani nem tudja. Az egyesületünk működése tisztán áll a szubotici alszövetség nagyrabecsült vezetősége előtt és ezért bármikor kész alvetni magát ezzel kapcsolatban egy felszövegségi vizsgálatnak. Szives közlésükért fogadják előre is hálás köszönetünket és maradunk teljes tisztelettel az apatini Tri Zvezde SK nevében Schäffer Béla elnök.

ODZSACI

OSC—Ökonóm FC 5:2 (2:1). Barátságos mérkőzés, bíró: Berlekovic I. Az elmúlt vasárnapról a rossz időjárás következtében elmaradt mérkőzést a két egyetl közös megegyezéssel vasárnapra halasztotta. Gyér közönség jelenlétében találkozott a két helyi csapat. A mérkőzés rovans jelleggel birt. Az első félidőben az Ökonóm egyenlő ellenfele az OSC-nek, egy kis szerenésével több gólt rughattak volna, de az OSC tartalék kapusa, Butter szépen védett. Az első gólt Horváth (OSC) lötte zavaros helyzetből, majd öt percre rá kettőre szaporit ugyancsak ő. Ökonóm egyetlen gólja a kapus elnézése következtében esett az első félidőben. A második félidő vehemensebb tempóban indul, melynek eredménye a 12. percben az Ökonóm egyenlítő gólya, ez a mérkőzés utolsó tíz percéig tartják is, már eldöntetlennek látszik a mérkőzés, amikor az OSC az utolsó percek finisében egymásután három góllal terheli meg az Ökonóm hálóját. A bíró gyenge volt.

Az Odzsaci SC Katalin-bálya. Vasárnap este az Odzsaci-i Sport Klub Katalin-estéje úgy anyagilag, mint erkölcsileg várokozásán felül sikerült.

Az apatini Tri Zvezde Szomborban. Apatinból jelentik: A Tri Zvezde SK vasárnap, december 1-én Szomborban, a Sport csapatával barátságos mérkőzést játszik. Ugyaneznap a két egyesület tartalék csapatai Apatinban mérkőznek. A Tri Zvezde szombori vendégszereplése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és külön autóbuszokon sokan kísérik el a csapatot Szomborba.

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 27. novembra 1929. god. u Subotici na sednici Kaznenog Odbora subotičkog nogometnog podsaveza JNS-a.

Prisutni: Matejić Milorad podpredsednik II, Skenderović Geza tajnik II, Kopilović Ladislav, Neuman Karlo i Holender Djula.

Odsutni: Ing. Fuks Ladislav i Tumbas Šime.

K. O. zapisnik od 20. novembra 1929. god. nakon čitanja overovljue.

Igrač Budanović (Sub. ŽAK) nekažnjava se, pošto je Kazn. Odbor stekao uverenje, saslušavši svoje članove, koji su bili prisutni istoj utakmici, da isti igrač za isključenje nije dao povoda.

Igrač Mijatović (Sub. ŽAK) nekažnjava se, pošto je Kazn. Odbor stekao uverenje, saslušavši svoje članove, koji su bili prisutni istoj utakmici, da isti igrač za isključenje nije dao povoda.

Sudački izveštaj sa utakmice St. Bečejski Soko—Somb. G. D. dostavlja se Medjuklubskom odboru, radi saslušanja igrača Bauer (Somb. G. D.)

Predmet u stvari kažnjanija igrača Milanović Josipa (SK Tri Zvezde) Apatin, na temelju §. 57. Kazn. Prav. skida se sa dnevnoga reda.

Skenderović s. r.
tajnik II.

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 27. novembra 1929. god. u Subotici na sednici Poslovnog Odbora subotičkog nogometnog podsaveza JNS-a.

Prisutni: Matejić Milorad podpredsednik II, Skenderović Geza tajnik II, Brajković Sreten blagajnik, Šefčić Geza, Plavšić Vlada, Kokai Franjo i Jocić Milorad.

Odsutan: Sonenberg Zoltan.

P. O. zapisnik od 20. novembra 1929. nakon čitanja overovljue.

Verificiraju se sledeći igrači sa pravom nastupa i to:

Za Sport Klub Ferum, Subotica: Ivanović Radivoj (Sub. Radnički) od 9/IV. 930., Ivković Pajo (Poštari) od 30/IV. 930.

Za Bunjevački Sport Klub: Mladenović Milorad (Sub. ŽAK) od 27/V. 930.

P. O. poziva Subotičkog Sport Kluba da u roku od 8 dana izda legitimaciju igrača Matijević Stevana radi verificiranja sa SAND, ili pak saopšti zapreke protiv verificiranja, i najzad neka javi zadnju javnu utakmicu.

Isto tako se poziva SK Ferum da izda igrača Junger Franju za TANK Subotica.

Upućuje se tajnik II, da u stvari priziva St. Bečejskog Sokola—Somb. G. D. (prv. utakmica 17/XI. t. g.) sprovede istragu, i nakon toga podnese referat.

Upućuje se tajnik II, da u stvari priziva Poštanskog SK—Konobarski AC (pr. utakmica 17/XI. t. g.) sprovede istragu, i nakon toga podnese referat.

U vezi molbe Radničkog SK Subotica radi predjuma, upućuje se blagajnik, da do iduće sednice sastavi točan iskaz o pripadajućem % II. razr. klubovima u Subotici, kako ti se mogao čist prihod raspodeliti.

Verificiraju se sledeće odigrate prv. utakmice i to:

Od 2/VI. 929. Somb. ŽAK—VŠC 5:1, od 16/VI. Somb. ŽAK—Odžački SC 2:0, od 17/XI. SAND—Ferum 5:0, SMTČ—SK Centrala 4:0, SMTČ res—Centrala res 2:1.

Prijateljske utakmice uzimaju se na znanje: od 24/XI. SK Tri Zvezde, Apatin—Somb. ŽAK 4:3, od 29/IX. TANK—Bajmački AC 1:0.

Dužnost sportskog nadzornika na dan 1/XII. na igralištu SAND-a vršit će: gg. Plavšić čl. P. O.-a i Skenderović Geza tajnik II.

(Nastavit će se.)

Skenderović s. r.
tajnik II.

Legjobb hirdetési orgánom a „BACSMEGYEI NAPLO“

A „Pyram-pasza“ sok dobozában bádoglap van elhelyezve „Chaplin“ és „Pat i Patachon“ felirattal, melyek ellenében egy igen érdekes gyermekjátékot szolgáltat ki az eladó

TÁRCA

Hidverés

Irta: Péczely József

Gergő kilépet a pitarajtón.
— Zsófi! Szétnézett.
Az a! — ütődött az eszébe. — A Zsófi átment a szomszédba, Daciékhöz. Tyukalaváló tojásokért. A kendermagos elköltött s még hat tojás hja van a huszonegynek... Mondta is a Zsófi:
— Átszaladok a Rébék nénihez hat tojásért!...
De már van egy jó félórája... Mit keres ott annyi tenger ideig?... Vagy van az öregasszonynak vagy nincs...
Hirtelen göcs akadt a toján... A Lajos... A Daci Lajos... Hazajött a katonáctól látogatába... Hm!
Odaszaladt a kerítéshez...
Átkukuskált.

*
Zsófia nyitotta az ucca-ajtót...
Gergő már ott ült a nagy eperfa alatt. Háttal. Nem mozdult. Hátha a magos ég leszakadna?...
Zsófia odalábujjhegykedett a Gergő háta mögé s befogta a két szemét.
— Tanájja ki kend?...
Gergőt az indulat föllökte a padról s a Zsófia két tenyerét durván lefejtette a szeméről:
— Nem vagyok én Daci Lajos!...
Zsófiát meglökte a szó: Hátralépett.
— Hászén, — hebegette, — ha a vóna kend, akkó nem is fogom be a szómit!...
— Láttam!
— Mit látott kend?
— Mindönt!
— De mit?...
— Azt is, hogy kikisért az uccaajtóig!...
— Hászén a Rébék néni is...
— De ü is!... Oszt kezelt veled!
— Hát kezelt.
— Szömbeniztétek egymást!
— Nem igaz!
— Neköm mondod?...
— Hiába leskelődött kend, mert rosszul látott!

— Tudd mög, hogy én nem vagyok az az embör!
— Hát akkó?...
— Semmi hát akkó?... Én tülem ezután azt csinálhatsz, amit akarsz! Leszámoltam veled erre az életre! Neköm mindegy... Ha a képedre rátér?...
Levetette magát a padra.
Zsófia nem bírta tovább. Csipkés fehér kötényét odakapta a szeméhez... Fölsírt.

Nyílt az uccaajtó.
Az öregek jöttek.
Gergő előbb föl akart ugrani. Két tenyerét az asztalra feszítette. Mégis az öregek... Ha nem muszáj, hát ne lássák! De a másik pillanatban már kiegyenesítette a derekát. Lássák! Tanulják megismerni a lányukat, meg egy füst alatt a vejüket is! Nem mozdult.
Zsófia dereka már nem volt olyan kemény. Törülte a szemét. Mosolyogni próbált. Azonban hát az sidőse nem tudta megtévesztelni. Merthogy nem szóték még meg azt a szítát, amelyiken az idős azon egy szempillantásban át ne látna!
— Mi van veletök?...
Az öreg embernél csak ekkor kezdett derengeni. Az a ni! Ezeknél eltört a mécses!
Zsófia felelt a feltett kérdésre. Fejével odaintett Gergőre:
— Ű tuggya!
Most már a Gergőből is felengedett a szó. Nonó! Még azt lehetnék, hogy ijedtében a száiapadlásához ragadt a nyelve. Ugy a bal szájszögletéből hátra vette:
— Leginkább is a kend jánya!...
Az öregasszonynak egy minutára elakadt a lélekzete. Hát ezek ennyire vannak?... Csak ü... Móg a kend jánya?... Még tegnap majdhogy nem fölfalták egymást. Mondta is:
— Csak oszt esömör ne legyen a vége!...
S most itt van. Szinte nyársalják egymást a szemikkel...
Az öreg ember nem látta ilyen veszedelmesnek a helyzetet.
— Hát osztán, — tette föl a kérdést úgy tömés közben — ki törte el a mécsést?...
A fiatalok hallgattak. De nem az öregasszony.
— Mit firtattya kend azt, — vezetette föl a fejét, — ami má mögtörtént?!...
Hát azt senki se várta, ami erre következett. Az öregember, mint valami diühöd vadállat, fölugrott a székről s szikár, kiaszott öklével rávágott az asztal lapjára:

— Hallgas! — ordította. — Fogd be a szá! Ki kérdőzött téged?... Körösztül mögyök a telkődön!
Az öregasszonyba belefagyott a szó. Elmeredt a szeme, szája...
Zsófia próbálta csillapítani:
— Édös apám... Édös apám...
Gergő is a másik oldalán:
— Apám-uram...
Az öreg azonban nem engedett egy szikrát se. Pillantott a Zsófikára, pillantott a Gergőre. Hm. Ezek még elég távol állnak egymástól. Hát csak tovább, amíg meleg...
— Neköm ne merjön ellenmondani senki! Ha én eecő aszondom, hogy hallgatás, hát akkó hallgatás!...
S nagyobb nyomaték kedvéért a kis tajtékpipát odakoppintotta az asztal lapjához, de úgy odakoppintotta, hogy a nyaka benmaradt a szőrában, a kazán meg átugorva az asztalon, valahol pad alatt talált menedéket...
Az öreg maga is megdöbönt... (Hü, az Árgyélsát!...) De a fiatalok is. Ez már nagy sor! A szép kis drága tajtékpipa nyaka!... Utána tekintettek. ... Ugyan hova gurult?... Mert hátha össze lehetne pászítani?... Asztal alá?... Pad alá?...
Előbb a Gergő guggolt le azután a Zsófia. Ugyan-ugyan merre kocogott el az a kis jószág? Csak a pad alá vehette az utját...
Ök is odavették...
Négykézlábra ereszkedtek...
Előbb a kezük találkozott amint tapogatózóztak, azután a fejük...
Az öregasszony még mindig úgy állt egy helyben mint a söhélvány. Nem tudott hova lenni hámulatában. Mi lehet az öreg embert? Mi ütött hozzá?... Soha egy egész életen át nem mutatta magát ilyen rettenetesnek... S ezek a szegény gyerekek is... De ni!... Hol is vannak ezek a szegény gyerekek?... A pad alatt... Az a... A Zsófia már kuncog is. Valaminek örül... De a Gergő is... Ezek odalenn egymásra találtak...
Néz az öreg emberre... Az is mosolyog. Egyik szemét nyitja, a másikat meg hunyja, miközben a fejével boldogan integet a pad alá. Nem szól, de azért igazabban mondja a nyomatott betűnél: „Látod, milyen hamar összehoztam öket! Hídat vertem közéjük a hangommal! Ezért volt az!“
Most már az öreg asszony is mosolyog. Odalép az emberéhez s rávereget a vállára:
— No, nagy kókler kend!
S egyszerre lépnek ki a kis kapun.

Naponta garantált friss jug. tescheni teavaj
jug. sic. ementhali sajt grayer sajt parmazan sajt (resselni való) valódi trappista (Maria stern) bánáti trappista la casino sajt francia roquetort eidami sajt kačkavalj ementhaler crem valódi sombori turó lipiói turó erős turó nővénsajt (Kräuter Käse) kvargli édes tejsel reggeli sajt (Frühstückkäse) romadur sajt cameberg sajt desert sajt kajmak sajt Tiger, Yörg, Lido, Sokol és minden más bel- és külföldi sajtok kaphatók

Trišić Todor
tejttermékek kereskedésében
Subotica
Strossmajerova 22. Halpiae

Karácsonyi ajándékok
Vig Zsigm. Sándor-nál
Szubotica, Karadjordjev trg.
Szépirodalmi, ifjusági könyvek, társasjátékok, zeneművek, képekönyvek, mesekönyvek, diszlevélpapírok, író- és rajzeszközök, zeneművek nagy választékban.
December 1.-től december 16.-ig karácsonyi külön kedvezmény!
Aki vásárlásnál az alábbi szelvényt átadja, a bolti árákból 20 százalék visszatérítést kap!
Igényt tartok VIG ZSIG. SANDOR cégnél
20% kedvezményre
Érvényes december 1.-től december 16.-ig.
A szelvény postai rendelésnél is érvényes. Levélbeli rendeléseket a beérkezés napján elintézzük

A legizlésebb nyomtatványok, mindenféle raszterok a Minerva-nyomdában jutányos áron készülnek. Tel. 8-58

Tisztított liba
Libahus és aprólék
Libamáj és tőpörtő
állandóan kapható
Kőrösi Géza cégnél
3918 T. telefon 5-13

Simon és Bodnár
gépjavitóműhely, vas- és részöntő
Subotica, VI. kör Tolstojeva ulica 27. szám (Könyrgyár melletti utc)
Elvállalunk mindenféle mezőgazdasági gépjavitást és alkatrészek ujtását vasból vagy bármely ötvözetből
Külön osztályunkon: autók, traktorok, gázmotorok, valamint az összes tügépek javítását speciális szerzeméppelenként szakszerűen garancia mellett végezzük
vas- és részöntő-déknben
A beküldött rajzok vagy minták után bármilyen géppalkatrészt a legolcsóbb áron készítünk
Tel. 143

Olcsóbb lett a tüzfifa! Mindennemű tüzfifa, kocsz és szén a legolcsóbb **Vujkovics J. és Társa** napi áron kicsinyben és nagyban beszerezhető: cégneél, Jukićeva ul. 41. - Tel. 6-69

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLÓ PÁLYANYERTES REGÉNYE

IRTA: ARÁNYI JENŐ

3.

A két leány állta a gyászt. Annyi idő után nem is volt az már gyász, inkább komoly lemondás Ilona részéről, makacs elszántság Jelenánál. Ilona eleinte halvány irigységet érzett, amikor látta, hogy Tandari elég gyakran látogatja a menyasszonyát, de hamar elmúlt ez az érzése, hiszen kezét is alig fogták, csak nézték egymást az asztal fölött, csak hallgatták, itták egymás szavát.

Ferkó, amióta Albániából visszajött, nagy becsületben állt az udvarnál. Az az ügyesség és pontosság, ahogyan a rábizott kényes dologban eljár, feljé fordították a király figyelmét, szép ajándékokat kapott és fontos megbízásokat, közben harcolt is hol itt, hol amott, ott a galambóci csatában Szilágyi oldalán azok közt a kevesek között, akik visszakérültek a szerencsétlen csatából, ami az öreg vezér magacssága miatt veszített el. Ha bevárja az utban lévő fekete zászlóaljokat, akkor talán még győzhet is. Csakhogy Mihály ur még mindig haragudott az öcsésére, a világsi egy esztendő nem puhította meg, nem is akarta látni a királyt, akinek mérges levelben írta meg: »Többet köszönhetek a szakácsomnak, mint az öcsémnek«.

Amikor Lábatlani is, Ferkó is azt tanácsolták, várja be a fekete vitézek csapatát, gunyos daccal felelte:

— Nem támaszkodom a seregére, ellátom én magam is a dolgot.

El ám, az övét szegényét a szerencsén hóhér az Atmeidán piacon. De alapjában nem is olyan nagyon gyakran jutott Ferkó Szent-Endrére, el-telt néha három meg négy hónap is egy-egy látogatása között. Ha már nagyon hosszúra nyúlt a várakozás, Jelena elővette az ősi babonát. Kenyeret és sót, kést, villát, kanalat kötött kis bugyorbá, meglóbalta a világ minden tája felé, énekelve a varázsigét:

Bože pošlji moga sudjenika
Da zajedno jedemo hleb i soli
I krojimo venčano odelo:
Je-li preko gore — evo mu sekire,
Je-li preko polje — evo mu vile,
Je-li preko vode — evo mu vesla.*

Lassacsán Ilona megtanult szerbiül, megtanulta a versikét is, halkan vele dudolta néha, de ilyenkor görcsösen szorult össze a szíve, kinégette a lelkét és átsírta az éjszakát. Ilyen virasztások közben újra meg újra elhatározta, hogy megy a zárdába, csakhogy Jelena semmiképpen sem engedte. Deszánka is megbékült vele, dolgos, kedves, csendes kedélyű volt, ha egyszer mondtak vagy mutattak neki valamit, máskor tudta és szívesen csinálta.

Deán az apja eltűnése után a harmadik évben a huga ellenzésével nem törődve mégis csak elvette Julkát és egészen kiköltözött a szigetre. A köhözben egyedül maradt a három nő, nem is kellett férfimunkás. A lovakat eladták, a tehenet maguk is ellátták, a termést betakarították a mővások.

Szép ősi szokás a móva, az egymás kisegítése. Ha kinek munkás kell, házat épít, arat, eszél, birkát nyír, gyapjút mos, ingyen napszámba gyűlnek a szomszédok, rokonok, barátok. A jelző: ma nekéd, holnap nekem. Természetesen egész mővakomaság fejlődik apránként az egyes családok között, ezek a szaporább munkát közösen beszélnek meg, együtt osztják be, hogy ne kelljen fizetett eseléddelel, munkással kinlődni.

Riszticsék mővársaratai közé tartoztak Nenadovicsék is, annak a Nenadovicsának a családja, aki Péróval együtt ment el és véletlenül együtt is raboskodik vele. Milivoj volt a nagyobbik fiu, a kisebbiket Dusánnak hívták. Szép barna legény, fekete bajsa-haja, élénk szeme, örökösén tréfára hajló kedve rokonszenvenessé tették a

* Isten küldd el a mátkámat, hogy együtt együnk kenyeret és sót, hogy együtt öltünk ünnepi ruhát: ha az erdőn van itt a kés, ha a mezőn van, ime a villa, ha vizen jár, ime a kanál.

fiut, és Jelena titokban arra gondolt: ime ez a legény jó lenne Ilona mellé Uros helyett páru. Látta, hogy Dusán sokat forgolódik a magyar leány körül, a mővában mindig azt lesi, hol segíthetne neki, a nőtáit hozzá intézi, a tréfáit csak azért mondja el magyarul is, hogy jobban megértse. Az első cseresznyét meg más gyümölcsöt hozzájuk viszi kőstolóba, a legszebb mályvarózsát olyankor tűzi a süvege mellé, ha feléjük visz az utja, hátha elkéri egyszer a szép magyarka. Ám Ilonka vagy vette észre a virágot, vagy se, Dusánhoz se volt nyájasabb, mint másokhoz, de barátságatlanabb se volt. A vendéglátói ennyi idő után egészen maguk közül valónak érezték, a szomszédosság nem tudta megérteni, de mégis tisztelte a fájdalmát.

Szénagyűjtés idején egy nyájas estén Dusán Jelena mellett telepedett a türe, Ilona Deán feleségének segített valami belső dologban.

— Jelka, mondanék neked valamit.

— Ugyan?

— Nézd, én szeretném feleségül ezt a ti magyarkátokat...

— Hát kérd meg.

— Kitél kérjem, ti vagytok most a családja.

— Beszélj vele magával. Az a legjobb.

— Tudom én azt, csakhogy nem bírok. Ha rámveti azt a komoly szemét, akkor előnt a forróság, elakad a szavam... Szeretném, ha te előbb megtudakolnád.

— Jó, majd szólok vele.

Másnap borus volt, siettek boglyába rakni azt a szénát, ami már elég száraz volt hozzá, de hiába volt az iparkodás, hirtelen tarjagos felleg tolakodott a Dobogó felől, egy-két száraz villámlás, néhány bugó dörgés után hevesen esett le a fergeteges eső. A két lány a fejére kapta a felső szoknyáját, szaladtak a pár lépésnyire levő nádkunyhó alá. A kis esőzsátorban éppen csakhogy elértek, kívül csattogott a vihar, heves szél rángatta a nádat, amit tavaly hordott Deán. Alatta tartotta legettetés közben a holmiját.

A zengés alábbhagyott, csak a szél zugett és sűrűn szalazó eső zuhogott, a félelmünk elmúlt, de kimozdulni nem lehetett. Jelena most adta elő Dusán kérését.

— Miért ne tennéd? Jó modu, jóra való legény, ugy látom, nagyon szeret téged. A szülei is csendes emberek, se az öreggel, se Mileva névvel nem lenne bajod, az urad meg még a széklet is megújna, mielőtt leülsz...

Ilona csak a fejét hajtogatta jobbra-balra: nem, nem.

— Miért nem? Ötödik éve les, hogy leányfejjel özvegységre maradtál, szép volt, nagyon igaz lélekrevalló, hogy ennyi időt is kivártál, hogy inkább elbujdokoltál hazulról, minthogy másé legyél, mint akit szerettél. Látod, az én kedves bátyám volt Uros, mégis én mondom, elég volt. Tudom, hogy szeretted, hogy rád gondolt, onnan tudom, hogy soha nem beszélt rólad, onnan tudom, hogy magánál rejtgette a pántlikádat, nem dicselkedett vele. Abból is tudom, hogy amikor hazajött Budáról, attól kezdve nem állt a kőlőba, csak egyre nézegetett arra kelet felé, átal a Dunán.

— Nem, nem.

— Nehogy azt gondold, hogy ki akarlak tudni mitőlünk, ugy szeretlek, mint az édes egy testvéremet, az anyám is, Deának is a mienknek néznek, a te javadat akarom, ha azt tanácsolom, fogadd el Dusánt.

— Látom, te se akarsz abbahagyni a várakozást...

— Nálam más. Én legalább tudom, kire várok és tudom, mire várok. Várnom kell még az apámra, legalább farsangig város is. Mert nézd te nem ismered az apámat. Az, ha én az akarata, a tudta nélkül mennék férjhez, kitagadna. Lehet, hogy ő is hozzáadna Ferkóhoz, de lehet az is, hogy nem, abból pedig baj lenne. Nem az bántana, hogy a vagyonából, az örökségből zárna ki, nem azért szeretem az apámat, de a szívét, a szeretetét zárna el előlem, már pedig, ha megharagszik, nincs ember, aki kienkesztje...

(Folytatása következik)

NYILT-TÉR

Oglas

U smislu odluke poverilačkog odbora stečajne masprezadužene firme »Zemljoradnik« Fabrike Poljoprivrednih Mašina i Alata, Livnice Gvozdja i Metala A. D. iz Vel. Bečkereka, održaće se **16. decembra 1929. god. u 8 sati** u Vel. Bečkereku, Miletićeva ul. br. 82. u prostorijama ove firme ofertualna dražba, kada će se pokušati prodati predmeti:

T. zv. »feder-hamer«, mašinska testera (pantljičar), mašina za rendisanje br. 31. »Abricht hobel fige« i »Kolmašina«, komb. mašina testera pantljičara br. 29., »Precizions Lajhtspindel« strugalica, visina vrha 250, dužina vrha 2 metra komplet, ista strugalica visina vrha 370, dužina vrha 180 komplet, ista strugalica visina vrha 225, dužina vrha 1 metar komplet, ista strugalica visina vrha 210, dužina vrha 180 met. komplet. »Frez« mašina, »Šeping« mašina, velika mašina za hoblovanje gvozdja broj 10, mašina za sečenje »vitvort« zavojca, velika brza busalica, velika »Precizions Frez« mašina broj 6, sojeći nafta-motor sa 3 cilindra 40 konjske snage, fabrikat Bene i Komp. Manhajm kompletan, velika ručna bor-mašina sa mašinskim pogonom, veća mašina za formiranje, velika »kopl« furuna za topljenje tuča, izliveni tuč (točkovi, zubčanici, delovi od livenjače i t. d.) i druge sprave u ukupnoj vrednosti od oko 670.000 dinara.

Roba se može videti na licu mesta svakog utornika i petka posle podne od 3 do 5 časova, osim toga na sandan dražbe i to nakon prethodne prijave u mojoj kancelariji.

Ponude se imaju podneti kod mene u advokatskoj kancelariji, u Vel. Bečkereku, a na dan dražbe, do početka iste, na licu mesta.

Na ime vadiuma se polaže 10% vrednosti.

Ponuda je za reflektanta obavezna, dotični ne može odustati, inače gubi vadium, dok poverilački odbor ne mora ni jednu ponudu primiti.

Za slučaj prodaje ima kupac razliku preko vadiuma odmah da isplati i kuplenu robu da primi. Osim toga ima da namiri i pristojbu.

U Vel. Bečkereku, 27. novembra 1929. god

Dr. Pavlović Djoka
staratelj stečajne mase.

13997

Felhivás!

Felhivom az összes vendéglősöket és kávéháztulajdonosokat, hogy a vendéglők osztályozása végett az egyesület helyiségében (saját érdekükben) mielőbb megjelenni szíveskedjenek.

14015

Knapec, elnök

Sza'y Pá', Novisad, Jevrejska 14

ajánlja „QUADRAT“

rizai különlegis gyártmányu hócipő sticpő gye m' h' c' p' és c' izma

GUMMIARUIT

a lekedvezőbb árak mellett kicsinyben és nagyban

Világmárka „MILLER“ a tő, autóbűsz és teherautó belső és külső gummi öpenye et minden méretb n. Pontos mőszőgálás: Szolid árak!

Főmolnárt

elsőrendű szakembert keres mielőbbi belépésre legmodernebbül berendezett hatvágós malom. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal „Megbízható szakem'er“ jelige alatt a Jugosl. Rudolf Mosse d. d. Zagreb, Zrinjski trg 20 címre küldendők

13832

ALI BABA

CSODACSOMAG

eredeti ritka levélbélyegekkal:

Abisszonia, Anatólia, Antioquia, Congo Cor a, Dahom y, Elobey, Földén'oson part, Epirusz, Flu e, G bu, Guadeloupe, Guinea, Guyana,

Kaledonien, Kamerun, La uan, Liberia, Madagaszkar, Mar'i, ique, Miquelon, Mon negro, Nige, Ny ssa, Földén'oson, Ocsánia, P. rzslo, Reunio, Rhodéz a, Szociál, Szonál, S udán, Tozo, Törökország, Uban i, Valikán, W ilis-Fu un

A csomag á a csak 7 dinár

Azonkívül ka még egy érde es ideményt a nemzetközi blyeggyűjtőblauunk nu atv ny zámot

COSMOPHIL TIST, LUZERN (Svájc)

Naptárárusítók figyelmébe!

Mi a Minerva Naptárak tíz legfőbb előnye minden más naptárral szemben s mi biztosítja ezek kelendőségét?

1. Olcsóbb, mint a többi kalendáriumok.
2. Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak. Több olvasnivaló van bennük.
3. Ami benne van, azt a legjobb írók írták, a képeket a legjobb rajzoló rajzolták. Tartalmuk érdekes, tanulságos és hasznos.
4. A Minerva Naptárak kiállítása tetszetős, művészi.
5. Minden naptárhoz ingyen regény van hozzáfűzve.
6. Mindegyik naptár szövegrésze más és más.
7. Tanulságos és érdekes képek egész tömege van minden naptárban.
8. Sok hasznos és érdekes tudni való van bennük.
9. A Minerva naptárakban foglalt adatok pontosak.
10. A naptári részben az ünnepek vörös betűkkel vannak feltüntetve. A napkelte, holdkelte, névnapok, vásárok jegyzéke pontos és megbízható.

Már most rendelje meg az

1930-as

naptárszükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.

Az 1930-ik évi

"MINERVA" NAPTÁRAK

szétküldése megkezdődött. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Képes Családi Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szíve Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

Minerva-nyomda
Szubotica

KINTORNA

— Azt írja az újság, hogy száz egyén közül, akik jegy nélkül próbálnak utazni, nyolcvanöt nő.

— Innen is látszik, hogy mi asszonyok mennyivel takarékosabbak vagyunk.

*

— Kérem, uram, szabad a földjén néhány gilisztát keresnem. Majd adok helyettük egy halacskát.

— De hátha nem fog semmit?

— Akkor visszaadom a gilisztákat.

*

— Mit tanultatok ma az iskolában?

— Azt, hogy a selyemhernyó milyen hasznos állat.

— Igen? No, hát csak mutasd meg az anyád harisnyaszámláját a tanítónéninek!

*

— Mi az, maga két kalappal koldul egyszerre?

— Igen, nagyságos uram, jól ment az üzlet, hát megnagyobbítottam.

*

Ifju pár nézdegél egy modern képkiallításán. Egyszer csak tanácstalanul megállnak egy festménynek nevezett szörnység előtt, melyről az áll a katalógusban: »Kubista tájkép«.

Azt mondja végre az asszony:

— No, az a Kuba is pocsék ország lehet!

*

— Szeretnék egy szép festményt venni nászajándékkul.

— Talán megfelelő lesz ez a »Közeledő zivatar«.

*

— Ejnye, de savanyu képet vágasz!

— Muszáj. A feleségemnek légváltozást ajánlott a doktor; ha most kimutatom, hogy örülök az elutazásának, hát nem utazik el.

*

— Hát aztán miért akar elválni, Mihály bácsi?

— Örültség miatt, tekintetes uram.

— Hát szegény felesége megőrült?

— A feleségem? Dehogyan. Én örültem meg, amikor elvettem...

*

Egy ur (dühösen mutat valami ruhadarabot): Ide nézzon, mit csináltak ebből.

Mosodás: De kérem, nem látok én semmi rosszszat ezen a csipkefüggönyön.

Az ur: Mit? Csipkefüggöny? Mikor idehoztam, még lepedő volt.

*

— Papa kérlek, kelj csak föl egy kicsit a székről.

— Miért, fiacskám?

— A mama azt mondta, hogy te rajta ülsz a pénzeden.

*

— Miért küldte el a titkárját?

— Nagyon szemtelen fickó volt. Ha leszidtam, egy szót sem felelt.

— És az baj?

— Az nem, de miket gondolt magában?

*

— Ma egy koldus járt nálam. Adtam neki egy dinárt és egy lányszer levest.

— Megette a levesedet?

— Meg.

— Akkor a dinárt is megérdemelte.

Női- és gyermek télikabátok

FACSAK

ruhaüzletében olcsón szerezhetők be
Subotica, Aleksandrova u. 13

A Noviszádon tartózkodó utazó urak
figye m be!

Sremski Karlovecin megnyit u'onnan, modernül berendezett vendéglő, kényelmes kontorttal, autógarazsszal, fűdől és vízvezetékkel.

Autóbuszforgalom naponta minden órában Noviszád és Karloveci között.

Egy ágyas szoba ára 30 dinár
Grand Hotel, Saranovic

I-a rózsaburgonyát

fehért és Woltmann-rózsát, hagymát, dugghagymát, fejes káposztát, babot, almát, diót, stb.

I-a préselt réti szénát

vagon- és kisebb tételekben legolcsóbban és legjobban szállít

Lederer Jenő

bank- és bizományi üglete Izzelék- és gyümölcskivitel

Novi Sad, Vilsonov trg 7

Telefon 22-14. Táviratcím: Lederer. Raktár: Temerinska 38

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat
a magyar üzleti világ
eseményeiről.

Ingyenes

mutatványszámot
küld a kiadóhivatal
Budapest, VI., Andrássy-ut 29

WEITZENFELD iDRUG SUBOTICA

INTERURBAN TELEFON 192.

Zsák, zsinég, ponyva, gazdasági kötélárul, szőnyegek, linoleumok, kárpitos kellékek nagy választékban

Kérjen árajánlatot!

Különösen erős és elszakíthatatlan

FÉRICIPÓK

Legjobb kézi munka vízhatlan krómbőrű, bőrreléssel és erős, kézzel varrt talppal. Jó meleg női cipők erős bőrből, filcből, bőrrel beszeve.

Készíti és szétküldi

ANTE SAVNIK

SZÉTKÜLDÉSI ÁRUHÁZA

ŠKOFJA LOKA (Slovenija)

Írjon még ma nagy árjegyzékünkért.

37. H

Varrónők Szabók Cipészek

Figyelem!

A legjobb német gyártmányu iparos- és női varrógépeket speciális engedménnyel árusítom. Minden gép a legmodernebb előre-hátra varró- és himzőfejjel felszerelve.

A gépekért 6 évi garanciát vállalok.

Speciális endlitz-, aszu ozó-, gyorsvarrógépek raktáron.

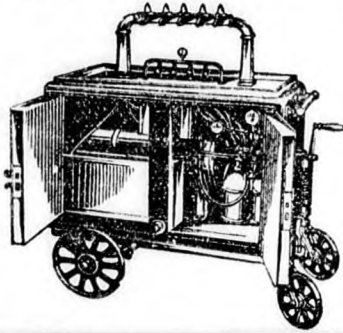
Állandó himzőtanfolyam! Tekintse meg! Szakszerű javítóműhely

S. AD. ENGL

Subotica, Puk. Krupcevića (Rudić) ulica 3.

Mozgó limonádé-kimérő apparátust szódagyártóval

tetszetős kivitelben és hygienikus berendezéssel gyárt

Braća Goldner

jégszekrény-, fabutor- és r zárugyár

Subotica, Jugovića 20

Telefon 1-34

Kérjen árajánlatot!

»TRETORN«

naponta 30.000 pár

sár- és hócipőt

állít elő, amelyet millió és millió ember hord a legnagyobb meglepedéssel.

Vegyen

Ön is még ma

»TRETORN«

sár- és hócipőt, mert ezek a legjobbak!

TRETORN

MOTOROS MOZDONYOK

NYERSOLAJ-ÜZEMRE

DIESEL-MOTOROS MOZDONYOK

könnyű vágányok számára. Különösen csekély üzemköltségek. Feltétlenül megbízhatóság a legnagyobb munkaképesség és tartósság mellett. 7.5 PS munkakifejtés számára. — Szolgálati súly 2.3 tv és nyomtávolság 550 mm-től feljebb.

ORENSTEIN & KOPPEL R. T.

Zagreb, Samostanska 2/I. — Tel. 50-64.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőzi, hogy a legjobb kötésű üzleti könyv a M. n. újságban kapható!

Pompadour Ránisavljević elsőosztályú úri és női fodrászszalon, Subotica Városháza épület 13841

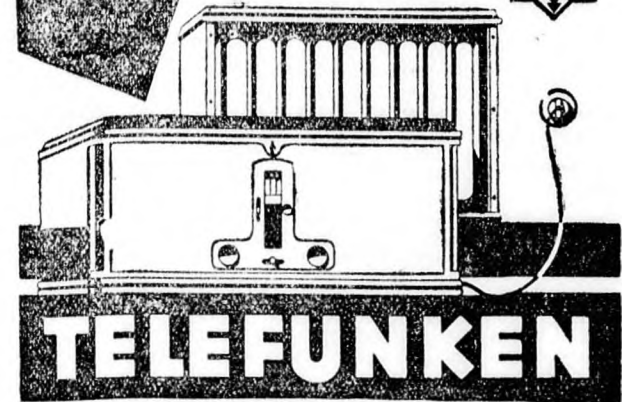
7 1/2
oktávra
terjed a

TELEFUNKEN 40
hangskálája!

Európavevő, árnyékoltrácsu csővel és **ÁLLOMÁSVÁLASZTÓVAL**

Többé **NEM** kell **KERESNI** — csak **BEÁLLITANI** a kívánt állomást. Magas antenna nélkül.

Kérje még ma díjmentes ismertetőnket!
Jugosl. Siemens A. D., Beograd,
Kr. Aleksandra 8

TELEFUNKEN

A VEZETŐ VILÁGMÁRKA

Képviselek minden nagyobb városban

Akar-e reumájától, csuzától meg szabadalni?

Huzó és nyíláló végtag- és ízületi fájdalmak, megdagadt végtagok, elgörbült kezek és lábak, viasketes, nyílalás az egyes testrészekben, sőt gyakran még a szemgyengeség is a reumatikus és a csúszó fájdalmak köve kezmenye szokott lenni, amelyeket meg kell szüntetni, mert különben a betegség még jobban elharapódzik.

Ajnlók Önnek

egy gyógyító, hűgysavoldó, az anyagcserét és a kiválasztást előmozdító ivókurát, tehát nem valami egyetemes vagy titkos gyógyszerrel, hanem egy olyan szerrel, amelyet a jószágos anyatermészet adományozott a beteg emberek gyógyítására.

Bárkinek ingyen próba!

Írjon még ma nekem és az összes állomokban felállított lerakataim útján teljesen ingyen és bérmentve kap egy próbaküldeményt a megfelelő utasítással együtt. Ennek alapján Ön is meggyőződhet ennek a szernek ártalmatlanságáról és gyors hatásáról.

August Märzke, Berlin Wilmersdorf, Bruchseilerstrasse Nr. 5 — Abt. 28

Már minden rádiós tudja,

hogy a jó vételhez jó elem kell és a jó elem a

Jupiter,

mert ez az egyedüli elem, mely savmentes, már pedig a savak megtámadják a cinkhengereket és az elemek idő előtt lönkre mennek.

A „Jupiter“-elemek égési tartama a leghosszabb és tartósságáért három havi szavatosságot vállalunk.

Ha netán valahol nem kap á, forduljon a gyárhoz.

„Jupiter“-tvornica suhi baterija i anoda, subotičai telepe
Trg Kralja Tomislava 7
Telefon 8-88 Telegram: Jupiter

LIFKA-MOZI

Csütörtök—vasárnap

- METRO ŽURNÁL**
Események a világ minden tájáról
 - AGHARI FAKIR**
INDIAI ESTÉLYEI
ki eddig még Suboticián nem látott joghi (szegi) tudományával, mégis kús művészetével elkápráztatja a közönséget
 - OLGA CSEHOVA kimagasló Inxusfilmje**
ÉGŐ ANNYON
Főúri szállóban lejárásról szerelmi történet
Klara báronő OLGA CSEHOVA
Thurzó gróf Fred Altan
Sándor, a fiú Alfred Pussey
Lily bronzos Paulay Erzi
- Rendez helye: Kezdeté naponta 4, 6 és fél 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címző közzétételre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívó jellegű leveleket továbbítunk.
Kérdezőkérdezőkhez válaszbelég melléklendő

Olcso árak Olcso árak
Divatos Izléses
Tartós Elegáns

Breszburger
DINÁRÉRT KÉT VAGY HÉTSZÁZ
Állandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből minden méretben készlettel

Subotica,

Aleksandrova u. 5. - Bárányszálló mellett

Külföldi szarított zöldségelők
megrostolva
Germányi Drug e ghoz
Mikulás és karácsonyi díszek
nagy váaszékban

Tűzifa
Bükk, gyertyán 64 kg-ny fevigva és házhoz szállítva
100 kg-ként
38.- dinár
Köszönjük a többi tűzifa-kereskedőnek a legelőbb napi áron, vagy annál nagyobb árakvázmeny

Boresapok
dákók, billiárdgolyók, mandinergummik, erinyók nagyban és kicsinyben
Ézv. Cerber Jakabné
művészeti galéria üzemében
Subotica, Bene Sztarčevićeva 32

J. ET VEŠ
kafeterna
Sava Tekelia (Hala) ut. 23.

Helyi ügynök
(Platzagent)
fix fizetéssel
helybéli fűszer nagykereskedés részére felvétetik.
Részletes ajánlatok „Szakemberek” jellegű alatt a lap kiadóhivatalához intézendők. 1394

Műbutor
Legjobb és legizlésesebb csak Szabadosnál
Subotica, Daničićev put 13

Valódi
Tescheni vaj
Svajci emmenthali kaptató
Supár Manóánál. - Telefon 47

Ha gallériját, fényesen, tehéren és elegánsan akarja viselni, akkor küldje
PIUKOVIC
gőzmozdóba
Subotica, Vilasnova u. 16. sz.

20%-os koronabonok eladását és vételét legelőnyösebben közvetítjük. Suboticeai Kereskedelmi és Iparbank. (Vasuti parkkal szemben.) 13392

Moderna ház, adamentes, tíz év alatt ingyen kifizetődik, eladó. Beköltözhető azonnal. Előnyös feltételek Földes ruházlet. 13976

Ház fűszerberendezéssel 28.000 dinárért eladó. — Rozsi Károlyné, Beodra

Tűzifa, koks és szén legelőnyösebben kapható Schlanger fátelapén. Skotus Viator 82. Raiceva 9. Telefon 6-48. 13691

Rorsaburgonya homoki saját termés, takarmány répa, akácfaoszlop eladó. Sotoc 17. Telefon 756. 11 órakor. 13924

Eladó vasajtó, használt kredenc, ebédasztal és több más butordarab. — Cim a kiadóban. 13904

VÁROSI MOZI

Csütörtök—Vasárnap

A legmeggázóbb dráma amit eddig filmre síttek Tamás bácsi kunyhója

A világhírű és közmert regény után

SZEMÉLYEK:

Tamás bácsi	James B. Lowe
Eliza	Margarita Fischer
Simon Legree	George Siegmann
Tópay, kü néger gyerek	Mona Ray

Ezen monumentális film előállítás költsége 200.000 dollárba került.
UFA FILM HIRADÓ

Eladó 303 □-al területen egy nagyobb lakás, 3 szoba, konyha, előkamra, pince hosszú folyosóval, — továbbá egy kisebb lakás egy szoba, konyha, előkamra, nagy kerttel, egészséges helyen, a búgóvárál szemben lévő utcában. Birtokozni lehet: I. kör, Skafarisa u. 6. 13810

22 lánccsörgendű föld Kezben más vállalkozás miatt eladó. Burán Nándor, Ada. 13910

Szivérgázmozgató, 60—75 lóerőt, megvételre keresek készpénzfizetés ellenében. Ajánlatokat Marió Szvetozár gépész, Beograd, Vojvode Gligore 12 címre kérek. 13916

Műszaki cikk, Wolfner-gépszij, S. K. F. golyócsapágyak, réz-, vas-armatúrák, víz-, gőz-, gázvezetőkészletek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10445

Cyókeres piros dinka, sárga szalika erősvezők még kaphatók. Vennék jókárban lévő járgányt. Mikuska szőlőtelep, Supljak. 13766

Eladó négylyukú kukoricamorzsoló motorral együtt. Gröllinger Ignác, Gakovo. 13889

KÜLÖNFÉLE
Észak- és Délamerika összes államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazítással, most tíz dinárért kapható. Küldhető posta, vagy okmánybélyegben. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova u. 9, Subotica. 13983

Közvetítjük a legrovidebb idő alatt az engedélyek minden fajtaját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés, líenő i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova u. 9. 13983

Ujuncoki Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megővítésére vonatkozó ügyekben Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 13983

Butorozott szoba azonnalra kiadó. Cim: Bašičeva u. 7. 13985

Kiadó azonnalra 2 és 3 szobás parkettás, fűrdőszobás lakás és 2 üzetheység a beltéren Cim a kiadóban. 13968

Diákokat, diákleányokat teljes ellátásra felvesz, uri család, zongora, fűrdőszoba használattal, gimnáziummal szemben. Gimnáziska 6. emeleten. 14008

Kiadó ház a Szegedi szőlőnél, Markovičeva ul. 47. 13986

Különbejárta uccai butorozott szoba a központban kiadó. Zmaj Jovina 18. 14016

Kiadó elegánsan butorozott szoba, fűrdőszoba használatba egy vagy két személy részére. Cim a kiadóban.

Nyakkendő
fordítását vállalja Fortuna nyakkendőipar. Ruff-palota. 13576

Weiss női-fodrász-szalonnaként az izlés és szak-szerűség jellemzi. Börtel-rendszerünk alapján a hajmosás, oncolálás, hajvágás stb. egyenként

7 dinárba kerül
Sokolska u. 2 (Heumann-könyvkereskedés mellett). 13702

Fakereskedés, bánati község fűtőházán, 38 éve fennáll, jóforgalmu, visszavonulás miatt haszonbérbe kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 13920

Pécség lakással, forgalmas helyen azonnalra kiadó. Bővebbet Berger malmomban. 13931

Eltűnt Simion Jóssef negyvenöt éves hetési (Kaposvár melletti) gazdasági írnok két héttel ezelőtt. Lehet, hogy luskomorság. Lehet, hogy bánat volt oka eltűnésének, de az sincs kizárva, hogy szerencsétlenség vagy bűntény áldozata lett. Valószínűnek tartják, hogy Bácskatopla felé vette útját, ahol a háború alatt csendőrségi szolgálót teljesített, vagy Szentia felé ment, ahol rokoni vannak. Simicz két héttel ezelőtt autón Pécsre ment gyógykezelés végett, azóta hom adott életjelt magáról. Az eltűnt szöke, kopaszodó hajú, rövid nvirott bajusz-szal, zömök középtermetű. Aki az eltűnről bármilyen felvilágosítást tud nyújtani, sziveskedjék Gregorius Gyula szentia cserépkályhamestert szöbelileg vagy levélileg értesíteni. 13915

Rifjeli malató, elismert jóforgalmu, kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 13880

Különbejárta butorozott szoba a beltéren kiadó. — Cim a kiadóban. 13823

Fűtőházra köser husokat elfogad Kőrösi Géza husfelbolgoló telepe. Rudics u. 13919

10 dinár egy ebéd! Leves, sült, főzelék, gyümölcs. Veliki Beccerek, Brigadiria Risticá (Aradáci ut) 4, dr. Heinnermann-ház. 13921

LEVELEZÉS

Fal Béla bizományi faterlep, Subotica, Daničićev (Palički) put 10. Telefon 649. Legelőnyösebb házhöz szállít aprított tűzfűtő, kokszt, szonet. 13987

HÁZASSÁG

Földbirtokos, 25 éves, akinek 20 hold földje van, nőszüni óhaj. Feleségül venne hozzávaló leányt, akinek legalább feleannyi hozományja van. »Bega« hirdető, Veliki Beccerek.

FOGLALKOZÁS

Hat gimnáziumot végzett fiatalember fa-, gabonavagy más nagykereskedésbe gyakornoknak ajánlkozik. — Szíves megkereséseket »Praktikáns« jellegre a Bega hirdetőre, Veliki Beccerekre kérek. 13784

Munkásleányokat felvesz Braća Kunetz kerelőzeme. Jelentkezni d. u. 3—4 óráig.

Bognárség azonnalra felvétetik Vakula Mihály, Tavankut. 13996

Gazdasszonyak elmenne magányos urhoz intelligens fiatal özvegyasszony. Ajánlatokat kérem a kiadóba. 14009

Tanuló felvétetik Jelka cipőüzletben. Gözfűrdő mellett. 14011

Vincelléri állást keresek, jó bizonyítványokkal rendelkezem. Szathmári Ferenc, Csurug. 13651

Hölgyeket és urakat

irodalmi művek részleltetésre való terjesztésére felvesz Kardos hirdetővállalat, Novisad, Vilzonov trg 7.

Képviselőket keresünk Jugoszlávia minden községébe új, kiváló üzlet részére. Magas fizetést és jutalékokat adunk. Jelentkezést személyesen vagy levélileg Trgovalko Produzeće Beograd, Kolarčeva 10/I balra. 13278

Gyakorlott gépiró(nő) gyors munkás állandó alkalmazást kaphat. Gyorsírást és nyelveket tudó előnyben. Ajánlatokat »Iroda« jellegre a kiadóhivatalba kerünk. 13574

Gyermekek mellé, esetleg magányos nőhöz ajánlkozik intelligens, varráshoz, kézimunkához értő fiatal nő. Megkeresések »K. M.« jellegre a kiadóhivatalba. 13936

Szolid mindenesleány felvétetik Beck, Carinarska 7. Jelentkezést délelőtt. 13965

VÉTELE-ELADÁS

Kelebián kétjártu számlalom szabaokézből eladó és azonnal átvehető. Érdeklődni V. Varoska u. 9. Dević Mihálynál. 14010

Jókarban levő kovács-szerzőm eladó. Guba Lajosnál, Bácska Topolán, 1073. házszám. 13909

Halló!

Részletfizetésre rendelhet cipőt, heti 25 vagy havi 100 dináros részlet mellett, nem drágább, mintha készpénzért venne. Levélhívásra házhöz is meggyünk rendelés felvétele miatt. Botka Sándor üzletvezető garancia a legjobb és legmodernebb cipőkért. Amerika cipőipar, Tolstojeva u. 10 a ke-nyergár mellett. 14012

Friss répaszolet olcsó áron azonnalra szállításra kapható Resch Károly cégnél, Sombor, telefon 107. 14006

Használt kazánt, amely fűtőolajtartálynak alkalmas, cca 15.000 liter tartalommal, azonnal megvételre keresek. Cim: Dr. Szántó Miklós, Sombor. 14005

Alkalmi v tel

Elköltözés miatt jutányos áron eladó: Komplet háló és uriszoba, képek, szőnyegek, függönyök, nyolc lámpás rádió, 800 kötetes, legmodernebb könyvekből álló könyvtár, előszoba garnitúra, konyhaszekrény stb. Érdeklődni lehet: Reich, Ciril Metod trg 3.

Rádió

8 lámpás Ingelen Aleoméval Brown hangszórával komplett, elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet Reich, Ciril Metod trg 3.

Gobeline kép,

diszpárnák, valamint modern csontszínű hálószoba, alig használt, olcsón eladók. Zmaj Jovin trg 3. Minerva-palota.

7%-os államkötvényeket és 2½%-os ratna šteta kötvényeket vásárolunk. Suboticeai Kereskedelmi és Iparbank (a vasuti parkkal szemben). 13391

20%-os koronabonokat legmagasabb áron vásárol Puka Stedionica, Osijek

Ehrbar-zongora

alig használt, rövid, fekete, angol, mehanikás, jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet Sombor, Sonečanski put 1. 13646

A Tip-Top-krem az arcot üdévé teszi

A szerkesztésért felelős BRÓDY MIHÁLY Nyomatott a kiadóhivatalos Minerva r-t-nál Felelős kiadó: NAGY SÁNDOR Subotica